

Könyvheti Újság

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
Ünnepi Könyvheti Kiadványa

II. RÁKÓCZI FERENC
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR
MISKOLC

ÜNNEPI
KÖNYVHÉT
2006.

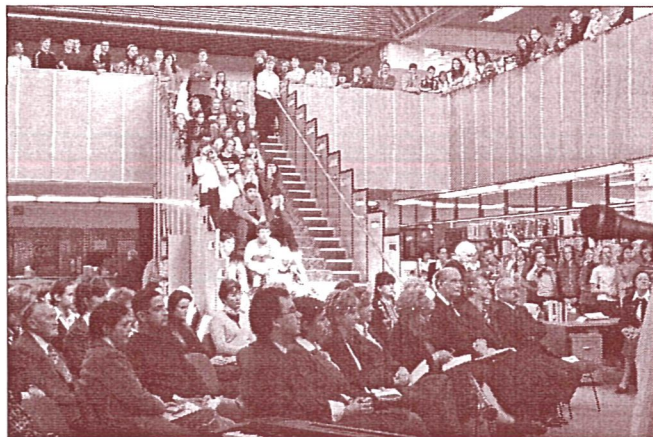

„Az ünnep mély és varázsos rendhagyás”

Márai Sándor

Az irodalom, a könyv barátai 2006. június 8. és 12. között kiváltságos állapotba kerülnek. Több ezer kötet, számos fiatal és kevésbé fiatal író, jelentős vagy kevésbé ismert illusztrátor, sok-sok nyomda és kiadó hónapokon, esetenként éveken át tartó munkájának eredményeiben gyönyörködhetnek szerte az országban felállított könyvpavilonokban, könyvesboltokban, könyvtárak újdonság polcain.

Az idei könyvhéten az eseményhez méltó módon különösen érdekes anyagok olvashatóak majd könyvheti újságunk lapjain is. Jónéhány, a Könyvhét borsodi vendégeivel, a Könyvhétre megjelenő művek alkotóival készített interjú olvasható a lap hasábjain. Hisszük, hogy a személyes találkozásoknak élményszerű hatása mellett az írók, költők személyes megszólalásai, vallomásai is közelebb viszik egymáshoz a könyvet és olvasóját. Könnyebben kialakul a „közös van hozzá élménye”, mely már megkülönbözteti az alkotó köteteit a többi, a könyvsátrokban vagy a könyvespolcokon sorakozó kötetektől. Már van hozzájuk közöm, van róluk élményem, van róluk személyes benyomásom. Talán könnyebb ezáltal a gondolataikkal való ismerkedés is.

Ezért tartjuk fontosnak mi könyvtárosok, hogy a Könyvhét idején minél több személyes találkozásra, író és olvasó párbeszédére kerüljön sor.

A Könyvheti Újság cikkei, riportjai, beszélgetései is ebbéli törekvéseinket tükrözik.

Az írók, költők bemutatása természetes így az ünnep idején, de mi szeretnénk, ha az írásokba, könyvekbe foglalt gondolatok tolmácsolóiról, valamint a „könyves szakma” más képviselőiről sem feledkeznénk meg. Ezért olvashatunk beszélgetést a Pro Urbe – díjas Csapó János színművész-szel, s fogtuk valótóra a megye néhány ismertebb kiadójának vezetőjét, köztük az irodalmat, művészeteket rendszeresen figyelemmel kísérő megyei lapok szerkesztőit is.

Az alkotók, a tolmácsolók mellett nem feledkezünk meg az ünnep főszereplőiről, a könyvekről sem. Igaz, a velük való ismerkedés igazi színtere az az irodalmi svédasztal lesz, mely a kiadók, könyvterjesztők jóvoltából az ország számos településén, így Miskolcon és a megye nagyobb városai-ban, a könyves sátrokban színes kínálatával hívogat minden könyv- és irodalombarátot.

Bizzunk benne, hogy az ország lakosságának olvasási szokásairól, a diákok olvasási, szövegértési képességeiről szóló felmérések lehangoló megállapításai ellenére a több mint 300 féle kiadvány, verseskötet, kortárs próza, mesekönyv és klasszikus szépirodalom, ami az idei Ünnepi Könyvhétre megjelent, olvasóra, értő befogadóra talál. Nem lesznek ke-

vesen azok, akik egy-egy vers, kötet elolvasása után őszintén idézhetnék Romain Rolland gondolatait: „Áldom a szememet is, melyen át belém szűrődik a könyvekbe zárt csodálatos látomás.”

Az ünnep, a nagy találkozások időszaka azonban hamar elmúlik. Jönnek a problémákkal terhelt, erőnket és akaratunkat is próbára tevő hétköznapi napok. Marad-e az ünnepi lelkesedésből, az ünnep mámorában tett ígéretek-ből a monoton hétköznapiakra is? Lesz-e erőnk, kedvünk, vágyunk, akaratunk kezünkbe venni egy-egy kötetet, s szellemi kalandra, sokszor erőfeszítést igénylő kalandra indulni? Jó lenne hinni, hogy lesz erőnk, akaratunk, vágyunk, kíváncsiságunk. S hogy valóban legyen, azért tenni kell, s leginkább az élet legfogékonyabb időszakában, a gyermekkorban. Tenni szülőként, pedagógusként, könyvtárosként, felelős felnőttként. Tenni azért, hogy amikor nagy-nagy szükség van rá, megtaláljuk a nekünk szóló üzenetet, a rólunk szóló történetet, a rég keresett gondolatot. S ebben a félelmetes gyorsasággal változó világban megtaláljunk a biztos értékeket. Kívánom, hogy az idei Könyvhét művei között mindenki felfedezze a számára kedves, értékes, régóta vágyott gondolatokat, s legyen módja elraktározni e bőséges kínálatból, élményből szűkösebb időkre is.

Venyigéné Makrányi Margit

A véletlen úgy hozta, hogy alig néhány nappal a Miskolci Ünnepi Könyvhét megnyitása előtt a Dominikai Köztársaság IX. Nemzetközi Könyvvásárán mondhattam el gondolataimat irodalmunkról. A könyv és az olvasás trópusi ünnepén.

Ebben a kis szigetországban az idén első ízben került bemutatásra a

magyar irodalom. A könyvvásár sok száz standján harminchét – jobbra latin-amerikai – ország között az idén jelen voltunk mi is. A fiatal magyar

Kitekintés a könyv és az olvasás ünnepén

költők antológiáját, amit magunkkal vittünk, több mint egymillió látogató tekinthette meg, ami egy hatmillió országban nem kis dolog.

Delegációnkat – két fiatal költő, Szentmártoni János és Oravecz Péter kísérték el – meghívták a közép-amerikai államok júliusi, és Venezuela novemberi könyvnapjaira is. A könyv szeretete összehozza az embereket.

Elgondolkodtató adatok. Mint azt egyikünk megjegyezte: talán jobban tennénk, ha nem kézlegyintéssel intéznénk el az úgynevezett „banánköztársaságokat”. Az egyenrangú népek társaságát, ahol nem lennének megtűrt, szegény rokon.

Santo Domingo könyvvásárán tizenöt napon át egész délelőtt középiskolások vadászták az autogramokat és lapozgatták a könyveket. Délután a felnőttek vették át a fiatalok helyét, este pedig megszólalt a zene a standok között.

Ünnepelni tudnak a trópusiak. Még elképzelni is nehéz, hogy milyen lelkes a trópuson ez az írni-olvasni csak nemrégén tudó első nemzedék. Rólunk nem sokat tudnak talán, de azt igen, hogy akárcsak ők, mi is egy világirodalom árnyékában élünk évtizedekig. Tudni szeretnék, hogy megtaláltuk-e a helyünket ebben az új világban, ami tizenöt éve a nyakunkba szakadt.

Lenne mondanivalónk egymás számára. Mert ők is, akárcsak mi, az irodalomban keresik térségük sorskérdéseire a válaszokat.

Most, amikor itt, Miskolcon is felfedezem a könyvsátrak gazdag kínálatát, és a könyveket forgató tágra nyílt szemű fiatalokat, egy pillanatra rájuk gondolok. A trópusiakra, akik reménykedve figyelnek. Akik ki-nyújtják a magyar írástudók és a magyar olvasók felé baráti jobbukat.

* Δ Képzeltbeli *deca* *

Pataki János rajza

Ferdinandy György

Üzenet az Olvasónak

Küldi: www.kornismihaly.hu

Kornis Mihállyal az idei Könyvheti Miskolcon, a Megyei Könyvtárban találkozhat az olvasóközönség. Ebből az alkalomból végignéztük az író honlapját. Érdekes volt, mert a sokféle vele készült riport, cikk, illetve „írói vallomás” között rábukkantunk a Vigasztalások könyve c. kötetének előszavára is.

A kötetről beszélgetve, egy vele készült riportban mondta Kornis Mihály: „Valamit ki kellett találnom, hogy elérjem az Olvasót, a százazreket, akiknek manapság kemény az életük, mert a napi roboton túl este még a mind olcsóbb szellemiségű tévécsatornák lötytyét is el kell viselniük, de emberi szót ritkán hallanak. Fogyasztásra biztatják őket a reklámok, és sűrű mobilhasználatra, 240 forint á perc plusz áfa, ám hogy a sorsukat hogyan tudnák viszonylag jó étvággal elfogyasztani, hajszás napjaikat derűvel, épségben feldolgozni, tartásukat és méltóságukat megőrizni, arra kevesebb az ajánlat. Azt akarom, hogy a XXI. századi magyar valóság kissé rideg viszonyai közé csöppent olvasóim érezék és tapasztalják, a bajban íróként is velük vagyok.”

Az alábbiakban a Vigasztalások könyve előszavának néhány részletét közöljük.

Levél az Olvasónak

„Tudom, fogoly vagy. Annak érzed magad. Annál is rosszabbnak: nyomorult ördögnek. Már benne vagy a változtathatatlanban, elcseszted az egészséget, legalábbis olykor meg vagy győződve erről. Ilyenkor gondold

magadat tisztánlátónak, magadhoz kegyetlenül őszintének.

...

Nem tetszel magadnak.

Nem tudsz lefogyni se. Igazság szerint tele vagy elfojtott haraggal, bánattal, irigységgel. Annyi a durva ember, a törtető erőszakosság, a magabiztos mocskok körülötted, hogy lassacskán a szájadig ér. Attól félsz, elsodor. Ha nem, akkor meg elsüllyedsz benne. Attól félsz, hogy már nem vagy az,

és kifosztása árán? Hát nem érted Író Úr, mondd, hogy az emberi tökéletlenség javíthatatlan és gyógykezelhetetlen? Üzened, ne arról írjak, ami az életben jó, és ne azoknak, akiknek lehetőségük van az életüket alakítani.

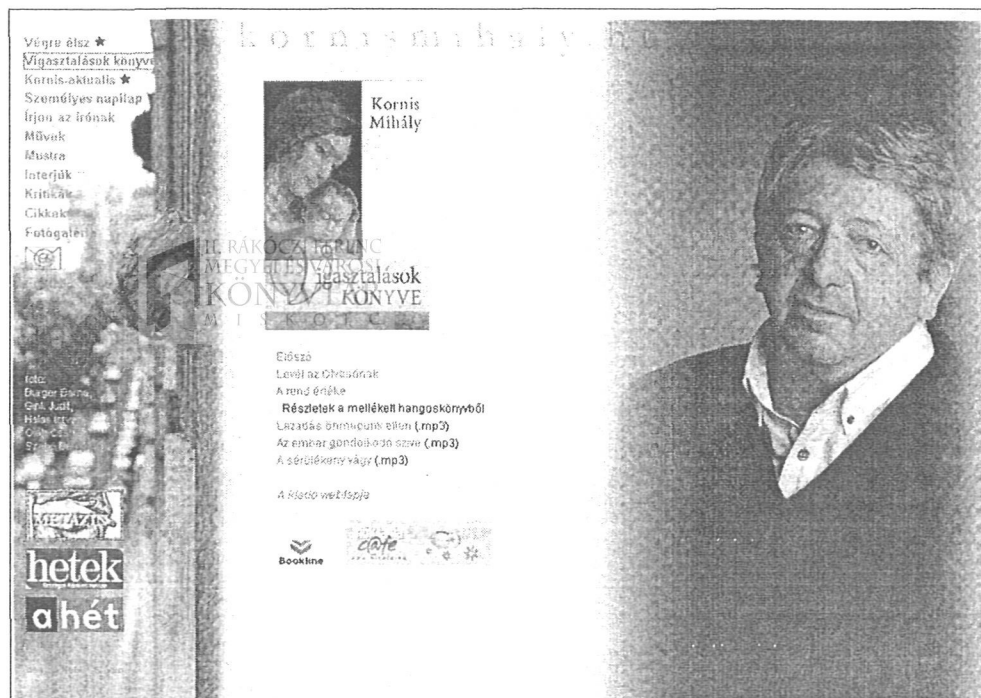
Felhőtlen jó nincs, vagy nagyon keveseknek adatik.

Azoknak írjak, ők sokkal többen vannak, akik szinte mindent elrontottak már az életben, a bajban benne ülnek nyakig, és nem tudnak elmenekültni tetteik következményei elől.

...

Neked írom ezt a levelet, hogy tudd, ismerem a helyzetet.

...

aki egykor. Szeretnéd megkérdezni tőlem, van-e valami mondanivalóm a te számodra is. Vagy talán olyan fiatalnak képzellek, aki még semmit sem rontott el egészen és jóvátehetetlenül? Éppen hogy fiatalon szoktuk elrontani végzetesen a dolgainkat: a pálya-, meg a párválasztás során. De különben is, üzened, hát nem értem meg, hogy a mai világban – mely attól olyan agresszív, hogy annyira tanácstalan –, ebben a globális tülekedésben lehetetlen tiszta lapot nyitni az életében bárkinek is, hacsak nem mások semmibe vétele, vagy átejtése

Mindenekelőtt reménységet akarok lopni a szívedbe, ahogyan Prométheusz lopott tüzet az istenektől az embernek. Meg akarlak tanítani tüzet gyújtani a bensődben, a gondolkodó szívedben. Úgy szeretnék melengetni ebben a könyvben, ahogyan én szeretném, hogy engem melegessél te, a másik. Rájöttem, hogy így kell. Nincs más mód tüzet lobbantani. Fáklyaként vezet majd a labirintusban. Hogy mindannyian kiszabaduljunk innen.

Kornis Mihály

Interjú Jenei Lászlóval

– Honnan ismerheti az olvasóközönség?

– Kritikusként indultam, majd 1989-ben az Orpheus című, Miskolcon megjelenő irodalmi folyóirat szerkesztője lettem. Olyan emberek műhelyébe nyertem bebocsátást, olyanoktól közölhettem Miskolcon, akik az írás mesterei voltak. Mándy, Mészöly, Nemes Nagy, meg persze a Péterek, Esterházy, Nádas, és már akkor, '91-ben: Kertész Imre; vagy éppen Krasznahorkai, Lator, Petri. '92-ben felkértek, legyek a szintén miskolci Holnap főszerkesztője. Bele kell gondolni, milyen remek szakemberek fogadták el az invitálásomat, s lettek a Holnap szerkesztői: Csiszár Imre, Kishonthy Zsolt, Selmeczi György. Épp csak az volt a gond, hogy eléggé nehéz volt érvényesíteni az elképzeléseimet, túl sok, mondjuk úgy, lokális kötelezettséggel volt ez a feladat megterhelve. Szándékaim és az elvárások egyensúlya ingatag volt. Sajnálom, hogy így esett, meg kell nézni, Debrecenben, Pécsen így működik, így maradt fenn országos rangú műhely.

– Miként lett író?

– 2001-ben, egy roppant intenzív, olvasással töltött időszak után történt. A 15-16. századról olvastam mindenfélét, s a világ, az akkori, valahogy formát öltött bennem és életre kelt. Aztán fogtam a papírt, azt hittem, jegyzetelni fogok. Csak fokozatosan tudatosodott bennem, hogy prózát írok. Így született meg az Ikerszobrok című regényem (2002, JAK-Kijárat). Amikor a Mindenféle vágyak című elbeszéléskötetem (2003, Kortárs) darabjai születtek, s jelentek meg a Holmitól a Jelenkorig számos

folyóiratban, már az is tudatosodott bennem, hogy csak akkor vagyok rendben, ha írok.

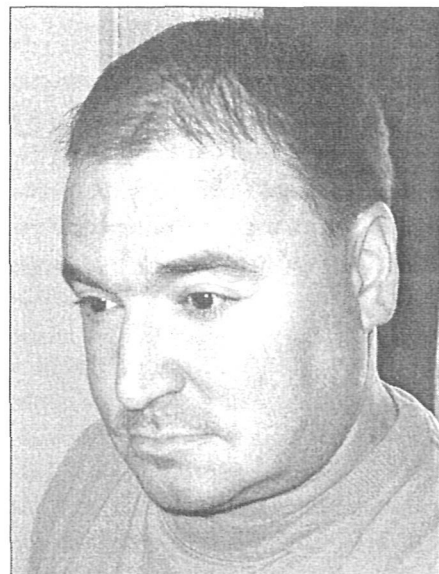
– Beszéljünk az Ünnepi Könyvhétre megjelenő regényéről. A címe Szarvas a temetőben, s a Jelenkor Kiadó gondozza. A cselekmény helyszíne és ideje elgondolkodtató. Miért Miskolc? Miért a 30-as évek?

– Az előzmény valójában egy novella, bár a végére szegényt teljesen kiforgattam. Izgatni kezdett, hogy ha egy novella működni tudott a történelmi Miskolc terében, miért ne lehetne ettől többet akarni. Persze jött a rengeteg kutatómunka, évek múltak el, mire elkészültem. Ma már azt mondom, hálás vagyok a sorsnak ezért a témáért. Igencsak teli van az a kút, ahonnan még meríthetek, most dolgozom a második kötetben. Ferenczi-kutatásaival nagy segítségemre van a Megyei Levéltár kiváló munkatársa, Kapusi Krisztián.

És hogy miért a 30-as évek? Úgy gondolom, hogy az első világháború traumája mindent megváltoztatott. Európa úgy döntött, hogy hosszú időre, egészen a hidegháború végéig frontoknak ad helyet, másik oldalról viszont fogalmazhatnék úgy is, hogy masszív hátországi létbe zuhant. Sérült emberek lakták, sérültségük-ről, veszélyeztetettségükről szólt a művészetük is. Ma ugyanezt a veszélyeztetettséget érzem, hadd ne soroljam, miért. Ezért gondoltam, hogy a mai olvasó kellő empátiával fogadja majd a regényem szereplőit.

– Esetleg tud már valamit a regény fogadtatásáról?

– Még korai bármit is mondani. Annyi azonban bizonyos, hogy az eleje tetszett a szakmának. Az első fejezet nagy része 2005-ben regényrészlet-

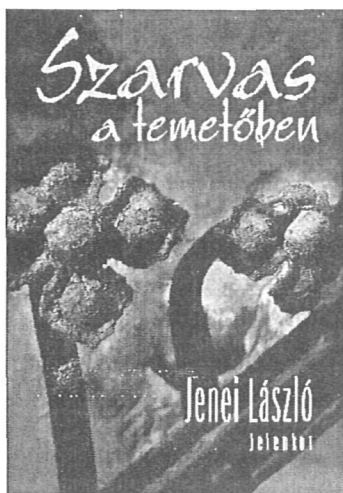
ként megjelent az Alföldben, s ezt a közlést most a Magvető beavagolta a Körkép 2006 összeállításba, szintén az Ünnepi Könyvhétre.

– Úgy tudom, közben elkészült egy új regénnyel is.

– Ez egy rövidebb terjedelmű regény, a címe: Odó, avagy a viszatérés vágya. A mából és a máról, ahogy mondani szokták. A mindenkori életében ott rejtőző nagy, elvétett döntésekről szerettem volna írni, és a mélyen emberi igényről, hogy újra elővehessük ezeket. Embereket, érzéseket, élethelyzeteket, ügyeket. Nagy örömmel írtam, a részletei az Élet és Irodalomban jelentek meg novellaként. Ha minden jól megy, idén karácsonyra megjelenhet.

– Teljesen lefoglalja a regényírás, vagy foglalkoztatja más műfaj is?

– Egyetlen vállalkásom van ezen kívül. Évekig nyomasztó hiányérzetem volt, mert nem ismertem elégé a huszadik századi világirodalom nőíróit. Most rengeteget olvasok, és a meglátásaimat esszébe foglalom. Talán majd valamikor ebből is lehet egy kötet. Egyelőre két esszéem folyóiratban (Jelenkor, Bárka), egy pedig kötetben jelent meg, ez utóbbi a Pécsi Tudományegyetem konferenciáján hangzott el. Úgy érzem, az esszéírás át tud segíteni azokon a rossz napokon, amikor idegesítően túlszűfoltta válik a készülő regényem világa. Olyankor rendet kell rakni. -y

Könyvheti vendég a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban:

Lengyel László

Lengyel László a Pénzügykutató Intézetet vezeti, országos és nemzetközi szakmai testületek tagja, közgazdász, politológus, író, a média állandó szereplője. Eddig több tucat könyve jelent meg számos magyar és külföldi kiadónál. Tanulmányainak, cikkeinek, amelyek például a Magyar Naplóban, a Világban, Figyelőben, Kritikában, Társadalmi Szemlében, vagy épp a Népszabadság hasábjain olvashatók, se szeri, se száma. Nem szorul hát különösebb bemutatásra. Abból az alkalomból azonban, hogy a Könyvhéten Miskolcra látogat, szeretnénk bemutatni a szokásostól kicsit eltérően, kicsit személyesebben a könyves ünnephez közeli témákon keresztül.

– Ön író ember. Ez családi örökség, vagy egyéb indíttatásból fakad?

– Kétségtelen, hogy van ebben valami genetikus mozzgórugó. Körülöttem zsenge gyerekkorom óta mindenki írt: édesapám, Lengyel Dénes már pedagógusként is, édesanyám, aki néprajzkutató volt, a dédapám pedig Benedek Elek, az ismert meseíró. Könyvtárunkban ma is ott vannak a könyvei. Ez egyfajta nyomásként is nehezedett rám, lázadtam is ellene kamaszfejjel. Végeredményben azonban mindez meghatározó volt, a mesevilág máig is fontos maradt számomra.

– Egyik kötetében, a Beszélgetőkönyvecskében (a szerzőnek Várszegi Asztrik Pannonhalmi bencés főapáttal folytatott beszélgetése) Hölderint idézi, Rilket, Baudelaire-t. Saját, „életre szóló” könyveiről is beszél, a Lucien Leuwent és a Háború és béké-t emlegeti irodalmárhoz illő értéssel és átéléssel. Saját írói munkássága mégis egészen másféle irányban bontakozott ki.

– Íróként én valóban elsősorban közgazdász, politológus vagyok. 1990-ig írásaim súlypontja a gazdaságra tevődött. Ezt követően azonban elkezdtem a politológiával és a határ-

területi tudományokkal is foglalkozni. Ez nagyon hasznos dolog, nem engedti, hogy az ember bezárkózzék saját szaktudományába, hogy arra leszűkítve szemlélje a világot. És persze tettem jó néhány izgalmas kísérletet is. Ilyenek például a politikusportrék. Nyugat-Európában, Amerikában természetes dolog, ha valaki élő politikusról ír könyvet, Magyarországon azonban a II. világháború óta senki nem próbálkozott vele. Kétségtelenül nem könnyű feladat. Az első ilyen portrét Antall Józsefről készítettem. Ezzel valójában „új” műfaj született nálunk.

– Legújabb könyvének a címe Illeszkedés vagy kiválás. A könyv kapcsán cikket írt a magyar külpolitikáról Kovács László a Népszabadságban.

– Ez a könyv Magyarország nemzetközi megítélését vizsgálja az 56-os forradalomtól napjainkig. Az aktualitását az adja, hogy a közelmúltban lezajlott választások után az egyik legfontosabb feladat külpolitikai stratégiánk újragondolása.

– Könyvekről, írásról beszélgetve az embernek óhatatlanul eszébe jut a könyvtár. A budapesti Könyvfesztivál alkalmából rendezett kerekasztal beszélgetésben is szóba került a szerepük, jövőjük. Ön hogyan vélekedik róluk?

– Noha nagy saját könyvtáram van, mégis rendszeres könyvtárlátogató, afféle „könyvtárat élő” ember vagyok. Ez számomra természetes közeg, nélkülözhetetlen a mindennapi munkában. Ha jól emlékszem, még 1988-ban egy könyvtáros vándorgyűlésen beszéltem a könyvtárak civilizációs-kulturális szerepéről. Az az érzésem, sokszor maguk az érintettek sem küzdenek eléggé keményen azért, hogy a kultúrpolitika jobban számoljon velük. A könyvtáraknak azzal, hogy országos rendszert alkotnak, rendkívüliek a lehetőségeik a kulturális és egyéb ismeretek terjesztésében, az információszolgálta-

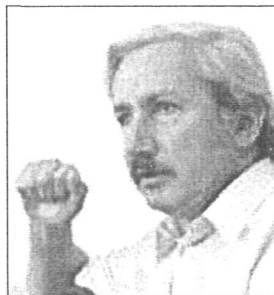
tásban, a rendszer fejlesztésében pedig még további tartalékok vannak. A filmesekhez hasonlóan összefogva kellene lobbizniuk, hogy a megfelelő helyre kerüljenek.

A kerekasztal másik könyvtári témája a „virtuális könyvtár – hagyományos könyvtár” volt. Ezzel kapcsolatban általában is sok szélsőséges vélemény hallható, olvasható. Vannak, akik azt is megkérdőjelezzik, hogy néhány évtized múltán még létezni fog-e a hagyományos könyvtárak. Vagy például az oktatásban a tankönyvek használata helyett a virtuális oktatás bevezetését jósolják. Persze az új technikák-technológiák megjelenése kétségtelenül nagy távlatokat nyitott, egyben kihívást is jelent a könyvtárak számára. Ez azonban nem jelenti azt, hogy mondjuk 2050-ben már nem lesznek tradicionális értelemben vett könyvtárak. A valóban jól működő oktatási rendszerrel rendelkező skandináv országok tapasztalatai szerint a képernyős kultúra felszínesebb, a hagyományos olvasással mélyebb ismeretekre lehet szert tenni.

Szó esett a könyvkiadás támogatási rendszeréről is. A könyvtáraknak ebben is lehetne markánsabb szerepük. Ismét skandináv példa: ott a támogatásokat a könyvtárak kapják, az ő választásuk alapján dől el a művek támogatottsága. A közönségigényeket jól ismerő könyvtárak így közelebb hozzák a könyveket az olvasókhoz.

Arra a kérdésre tehát, hogyan vélekedem a könyv és a könyvtárak aktuális és jövőbeni helyéről, szerepéről, végezetül hagy válaszoljak egyetlen mondattal: nem véletlen, hogy Svédországban a Sorstalanságot a Nobel-díj odaítélése után könyvalakban is megjelentették, amit az emberek valószínűleg szívesen kölcsönöznek majd továbbra is a könyvtárakból.

Környey Lászlóné dr.

Nevét az utóbbi időben az olvasáskultúra fejlesztését célzó Nagy Könyvetéledő magyarországi „értelmi szerzőjeként” ismerhette meg az ország. Békés Pál azonban mindenkéledőtt író, egyebek közt számos gyerekeknek szóló mesekötet, színdarab, hangjáték és film szerzője. Ilyen minőségben látogat el a könyvhéten a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár Gyermekkönyvtárába is.

– Sok kis olvasó talán éppen az Ön művein keresztül éli meg és érzi át a mesék semmivel sem helyettesíthető varázsát. Önnek mit jelent a mese? Milyen könyvek voltak gyerekkora kedvencei?

– Úgy gondolom, a mesét komolyan kell venni. És nem csak azért, mert természetesen minden gyereknek ez az első olvasmánya, ez hagyja benne a legmélyebb nyomokat. Hanem azért is, mert a mese a világ legregébbi, ma is eleven irodalmi műfaja, és az ilyesminek kijár a tisztelet. Persze a tiszteletnél is fontosabb, hogy a jó mese örömet okoz olvasójának, és elkíséri egy életen át. Nekem ebből a szempontból „szabályos gyerekkorom volt”, mert a Grimm fivérek és Andersen történeteit olvastam, illetve olvasták fel nekem, később pedig az akkortájt népszerű Verne regényeket és May Károly indiántörténeteit faltam. De az egyik legkorábbi és

Békés Pál

leginkább szíven ütő olvasmányom a Pál utcai fiúk volt. Tízszer olvastam és mind a tízszer ugyanúgy megsíratam Nemeceket.

– Szülőként és irodalmárként mit javasol korunk szülőjének, mikor és mivel kezdjük gyermekeink számára az irodalom, az olvasás, és a könyvtárba járás élményének átadását, megszerettetését?

– Minél hamarabb, annál jobb. Szerintem az ilyesmi jóval az iskola és a könyvtár előtt kezdődik. Akkor, amikor a papa vagy a mama felolvassa az esti mesét. Az emberi hangnál nincs semmi varázslatosabb. Az a gyerek, akinek már akkor rendszeresen mesét mondanak, amikor talán még nem is érti a szavakat, megszokja a beszéd ritmusát, a nyelv dalamát, és sokkal nagyobb eséllyel válik végül olvasó emberré.

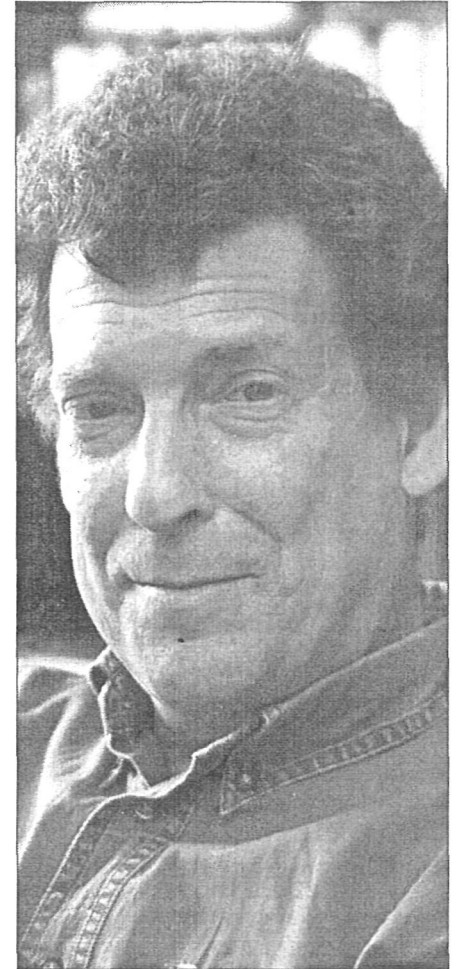
– Magyarországon is lezajlott a Nagy Könyv játék. A tapasztalatok birtokában hogyan látja az olvasás jövőjét, illetve a jövő olvasását?

– A Nagy Könyv nagy siker volt. Ez persze nem állítja meg az egész világon érezhető folyamatot: az emberek manapság kevesebbet olvasnak mint korábban. De a gyerekek még mindig sokkal többet, mint a felnőttek. És éppen gyerekkorban van esély megragadni, a betű, a könyvek világa felé téríteni a leendő olvasókat.

– Az IBBY/Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa/ magyar elnökéeként milyenek ítéli meg a nemzetközi, illetve a magyar gyermekirodalom helyzetét?

– Világszerte nő a gyermekirodalom presztízse, megbecsülése – éppen mert mindenütt érzékelik az írók, a kiadók, hogy a gyerekek még mindig jobban vonzódnak a könyvek iránt, mint szüleik. Mi sajnós egyelőre nem tartunk itt – Magyarországon a gyerekeknek szóló irodalom nem örvend különösebb megbecsülésnek. Ugyanakkor az utóbbi években sok olyan író, aki eddig nemigen érdek-

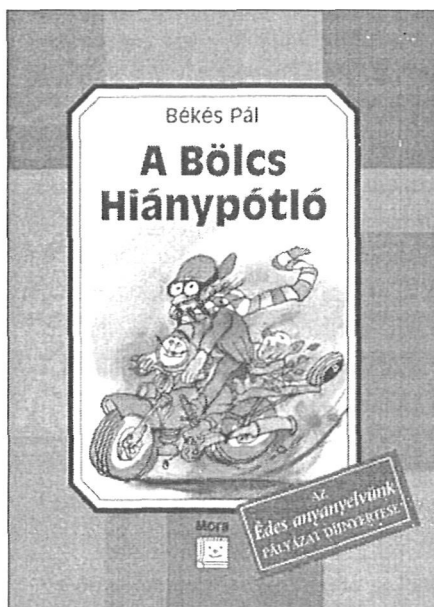
lődött a kisebbeknek szóló irodalom iránt, elkezdett gyerekeknek írni. Azt hiszem, manapság a korábbinál sokkal több izgalmas, szórakoztató, és nyelvileg is leleményes magyar gyermekkönyv születik, mint a megelőző évtizedben. És ez öröm.

– Öszintén gratulálunk a Magyar Köztársaság Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetéshez. Mire gondolt amikor kézhez kapta e jeles eseményre szóló meghívót?

– Először is örültem. Azután megaggódni kezdtem, mert rájöttem, hogy nincs nyakkendőm, mivel soha nem hordok. És ha volna is, nem tudnám megkötni, hiszen utoljára az érettségimen viseltem. Egy ilyen alkalomra viszont illik nyakkendőt viselni, így hát a jeles esemény délelőttjén mással sem foglalkoztam, mint hogy ki köti meg rendesen a frissen szerzett nyakravalómat. De azután megoldottuk valahogy.

Miklós Katalin

Zemplényi Attila Szabó Lőrinc – díjas

A Miskolci Tehetséggyondozó Kollegium tanára, több kötetes költő. Az idén elnyerte a Miskolc Város Önkormányzata által adományozott díjat. Ebből az alkalomból szeretnénk bemutatni a Könyvújság olvasóinak Zemplényi Attilát.

– Az Ön „civil” foglalkozása: középiskolai tanár. Ahogy a pályáról beszél, az elárulja elhivatottságát...

– Magyar szakos tanárként munkahelyemen elsősorban a tehetséges diákok egyetemi felkészítésével foglalkozom. A Matura Gimnáziumban is tanítok. Ezen kívül évek óta szervezem a hazai és határon túl élő magyar fiatalok számára a Diákpoezisz című irodalmi pályázatot, melynek első helyezettjét illeti meg az a kitüntetés, hogy a Költészet Napja alkalmából megkoszorúzhatja József Attila szobrát. Örömmre szolgál, ha irodalmi berkekben találkozom volt tanítványaimmal, vagy megpillanthatom valamelyikük nevét egy könyvesbolt kirakatában...

– A közelmúltban hallottam a Szoba kiadóról. Megvallom, első pillanatban nemigen gondoltam könyvkiadásra...

– Pedig valóban arról van szó. Az általam alapított oktatási – művészeti Bt. ugyanis ettől az évtől kezdve könyvkiadással is foglalkozik. Elsőként fe Lugossy László könyvét jelentetjük meg, ezt a képzőművészeti, de szabad prózát is tartalmazó munkát.

– Ön elnöke az Erőmű Kortárs Művészeti Egyesületnek. Mit tudhatunk róla?

– Az Erőműnek 35–40 fős tagsága van, 20-tól 60 évesekig, művészek, alkotók, lokálpatrióták. Úgy gondoljuk, hogy a helyi művészeti életnek szüksége van az alternatívákra. Az egyesület választási lehetőséget kíván nyújtani azoknak, akik érdeklődnek az intézményen kívüli, civil

kezdeményezések iránt. Legfőbb célkitűzésünk az, hogy a város – akár a mi segítségünkkel – legyen ismeretesebb, kapcsolódjon be jobban az országos művészeti vérkeringésbe. Van egy konkrét elképzelésünk: az egyetemi campus területén lévő régi fűtőmű épületét szeretnénk külföldi pályázati forrásokkal a kortárs művészetek házává alakítani.

– Aktuális programok?

– Műszakváltás címmel a volt LKM 1. sz. Hivatalának épületében zajlik egy 1 hónapos program – szorozatunk, afféle”civil fesztivál”, keretében irodalmi, képzőművészeti, zenei és zöld (környezetvédő) eseményekre kerül sor. Vendégül látjuk egyebek között Györe Balázst, Ficsku Pált, Kukorelly Endrét, Csaplár Vilmost, a Krétakör Színházat, a Balaton együttest Vigh Mihállyal, aki irodalmi értékű dalok szerzője, és sok más kitűnő művészt.

– Az elmondottakból kitűnik, hogy milyen sokrétű a tevékenysége. A Szabó Lőrinc – díjat azonban elsősorban irodalmi munkásságáért kapta...

– Talán nem tűnik szerénytelenségnek ha elmondom, hogy a Miskolci Bölcsész Intézetnek (azóta már karrá vált) az első olyan hallgatója voltam, akinek verseskötete jelent meg Pillangókész címmel. Ekkoriban hoztuk létre Máger Ágnessel az Irodalmi Szalont, melynek fennállása óta közel 100 művész vendége volt. 1999-ben látott napvilágot második kö-

tetem Piros Arany címmel a Seneca kiadónál. Ezt követte 2003-ban a Rodeó az AB – Art gondozásában. Az év végén pedig megjelenik negyedik könyvem is. Az önálló köteteken kívül jelentek meg verseim a Szép Versek antológiában és különböző folyóiratokban, mint az ÉS, Holmi, Kortárs, Alföld, vagy a Mozgó Világ...

– A Szabó Lőrinc-díj mit jelent az Ön számára?

– Örömmel tölt el, büszke vagyok rá. Már csak azért is, mert nagyon fontos számomra Szabó Lőrinc munkássága. Sok kérdésben, pl. az egyén és a társadalom viszonyát illetően magaménak érzem a látásmódját.

K. E.

Zemplényi Attila

Az ágy és a fal között

Az ágy és a fal között tanyázik
mióta az eszemet tudom.
Városról városra jön utánam az ágy és fal köze.
Fölsejlik néha működése,
de csak ha ront, figyelme lankad.
Nappal fényűző szulabirintusokban,
nehéz bútorokban csatangol,
szürkület után atkák, hangyák spriccelnek szét,
ahogy porkoszorúsan nekiveselkedve tesz-vesz.
Pókok kísérik szemsarokból, s ha elrohog
mellettük a légvonatot, forognak
a négy fal közt, mint örült dervisek.
Tart az oldószerektől, elnagyolt
takarítások éjszakáján tűrhetetlen
fejhangon átkozódik tolvajnyelvükön.
Vigyorgó, csupasz öszökön transzban táncol,
penésszel ír trágár üzeneteket.
Kilencvenhét novemberében láttam utoljára
– hajnal előtt beáztunk –, dülöngélt
ólmos esőtől részegen. Szemlátomást
dörzsöltebb lett, meghízott.
Amikor a lányom született, idomítani próbáltam.
Ráolvastam a kulisszákra
Habakuk próféta könyvéből,
szertartásosan gyufákat gyújtottam,
köptem az égő felé.
De még most, a szabadban is hallani vélem
egyhangú énekét, nem térhetek napirendre fölötte.

Az Új Holnap Stúdió

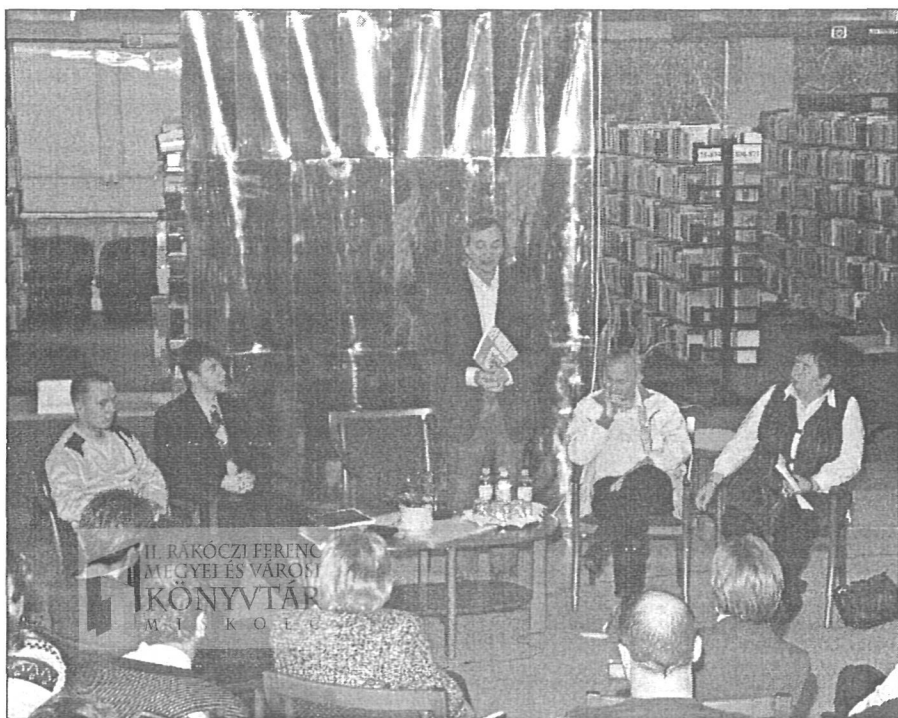
Az Új Holnap Stúdió 2004. ősztől működik az Új Holnap folyóirat égisze alatt a Miskolci Galériában. A tehetséges, fiatal irodalmárokat gyűjti maga köré. A Stúdióban a fiatalok – többnyire középiskolás diákok és egyetemisták – megismerkedhetnek az élő magyar irodalom műhelyeivel, irodalmi folyóiratokkal és könyvkiadókkal, az irodalmi folyamatokkal, s alapvető szakmai ismeretekre tehetnek szert. Középiskolákban, kollégiumokban élő bemutatókat tartanak, ahol a saját műveiket adják elő, rendszerint szép sikerrel. Eddig a Lévy József Református kollégium, a Karacs Teréz Leánykollégium, a Petőfi Fiúkollégium és a Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium vendégei voltak. Az Új Holnap 2006/1. sz. összeállítását közölte a stúdiósok műveiből, hamarosan az Ezredvég folyóiratban, majd a Zempléni Múzsában is szerepelni fognak. A tagok közül többen egyenleg is szerepeltek már irodalmi folyóiratokban, különböző irodalmi folyóiratokon szerepeltek sikerrel.

Az Új Holnap Stúdió célja még az is, hogy a tehetségesnek mutakozó fiatalokat lehetősége szerint támogassa a pályakezdésben, biztosítsa a régió irodalmi utánpótlását, és nem utolsósorban kinevelje a jövő olvasóit,

rajtuk keresztül és segítségükkel népszerűsítse az irodalmat.

A stúdió kéthetente, szerdánként tartja összejöveteleit a Galériához tartozó Döry-pincében. Minden érdeklődő fiatal szeretettel várunk!

Fecske Csaba
Az ÚHS vezetője

A Pro Urbe-díjas Kabdebó Lóránt legújabb Szabó Lőrinc kötetéről

Kabdebó Lóránt az ez évi Pro Urbe-díjas Szabó Lőrinc-kutató fél évszázados munkássága során összegyűjtött dokumentumok, írásos és szóbeli emlékezések alapján a klasszikus magyar költő pályájának monográfikus bemutatása, költészetének poétikai feltárása után elkészítette Szabó Lőrinc életrajzi megnyilvánulásainak szembesítését korával és az utókor ítéletével. Az életrajz neuralgikus pontjait veszi számba: A Vezér című vers történetét és utóéletét, az újságíró németországi riportjait és előadói útjait, katonaságának viszontagságait, véleményeit a zsidóság szerepvállalásáról és aktív mentőként való szereplését a vészorszak idején; barátságai alakulását: létrejöttét, megszakadását, újrászövődését és megint másoknak létrejöttét.

„Az évtizedek során állítottam össze ezt a dokumentumkönyvet, egy ember ellentmondásos megnyilvánulásainak felmutatását a harmincas évek közepétől-végétől a negyvenes évek végéig. Adhattam volna címet: Egy Szabó Lőrinc nevű ember életrajza a nácizmus és a bolsevizmus

korszakában. Ahogy a németek feldolgozzák Heidegger filozófiája és Gottfried Benn költészete mellett személyes életrajzát is, úgy készítettem el Szabó Lőrinc megnyilvánulásainak dokumentációját. A szakma érdeklődése, kollégáim biztatása kísérte munkámat. Úgy vélem, mostanra elérkeztünk ahhoz a történelmi távlatához, amelyben megszólaltathatóvá válnak a valaha kimondott vagy leírt szövegek, ugyanakkor mindezek még nem csak valami régmúltat idéző történelmi leírásaként jelenhetnek meg, hanem a mai olvasó érdeklődésére, figyelmére is igényt tarthatnak. Teljességre törekedtem, és magyarázatok helyett a szövegeket engedem beszélni. A pro és contra megnyilvánulásokat ítélje meg maga az olvasó. A magam munkájának az összegyűjtést és a körülvevő konkrét események leírását tartottam” – mondja könyvéről a szerző. A kötet középpontjában Szabó Lőrinc előkerült 1945-ös igazolási eljárásainak jegyzőkönyvei állanak: ez adja a könyv dramaturgiáját. A könyv a nyár elejére jelenik meg.

D. M.

A muzeális közgyűjtemények alapfeladatai közé tartozik a tudományos feldolgozás eredményeinek közreadása és a múzeumok „látogatóbarát” működésének kiadványokkal való támogatása. Saját kollekciónk feltárása mellett jelenti ez a szűkebben vagy tágabban értelmezett regionális kutatások hozadékának kiadását is, ami – a múzeumi embereken kívül – az adott térséggel foglalkozók tágabb körét vonja be a kiadói tevékenységbe. Több intézményünk tagja, ill. központja különféle kulturális egyesületeknek is, így a kiadói tevékenységük is összefonódik azokkal (Kazinczy Ferenc Múzeum, Sátoraljaújhely – Kazinczy Ferenc Társaság, Gömöri Múzeum, Putnok – Gömör-Kishont Múzeumi Egyesület, Tompa Mihály Gömöri Kulturális Egyesület, stb.).

Természetesen nagyon sok tényező befolyásolja, hogy gazdagabb vagy szegényebb a múzeumok éves könyvtermése: a mindenben elsőre felmerülő finansiális kérdéseknél talán lényegesebb magának a kutatómunkának a belső ritmusa. Vannak szerencsés esztendőik, amikor több téma érik be, s válik elérhetővé az érdeklődő olvasók számára is. Az elmúlt év a megyei múzeumi szervezetben talán kevesebb kiadványt hozott a megszokottnál, ezért itt most a közeli kiadványtervet, a jószerevel megjelenés előtt álló munkákat is megemlítem.

A Herman Ottó Múzeum Évkönyve XLIV. (2005) kötete hétszáz oldalon, változatos tartalommal tanúskodik a múzeum sokirányú szak-

A múzeumi könyvkiadásról

mai tevékenységéről. A könyv harminc tanulmányt és tucatnyi kisebb közleményt tartalmaz. Miskolcon az idei Város Napjára jelent meg Goda Gertrud: Nagy Gy. Margit gobelinművész című kismonográfiája. A kötet az ötödfél évtizede városunkban alkotó művész életútját és eddigi tevékenységet összegzi, lényegében a 2005-ben megrendezett életmű kiállítás hozadékaként is. A kiállításhoz kapcsolódó munkák közül kiemelkedik a 2005. decemberében megnyílt állandó képtári kiállítás katalógusa: Pirint Andrea szerkesztette. A szakembereken kívül a kötet és CD változata a művészet iránt érdeklődő nagyközönség számára is nyereség.

A könyvhét múzeumi újdonsága lesz A kézművesipar története Észak-Magyarországon című monográfia

(szerk.: Veres László – Viga Gyula), ami Abaúj, Borsod, Gömör és Zemplén megyék céhes iparának múzeumi emlékműanyagát adja közre a múzeum történetész munkatársainak feldolgozásában. Ugyancsak a könyv ünnepére lát napvilágot Paládi-Kovács Attila akadémikus kötete A barkóság és népe címmel, ami a keleti pa-

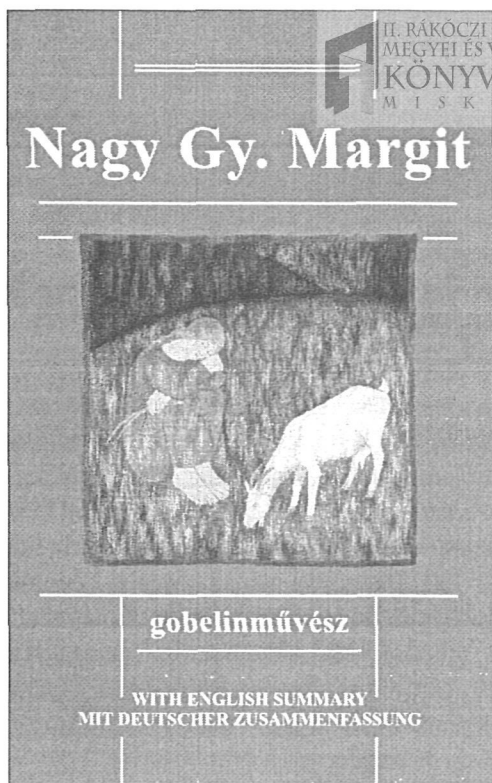
lócok néprajzáról 1982-ben megjelent kismonográfia javított, bővített kiadása. Az év második felében várható Veres László: A Kárpát-medence üvegművészete a 16-19. században című monográfiája, és Fischl Klára régészeti kötete Ároktó-Dongóhalom

bronzkori települése címmel. Megjelentetünk ezek mellett két konferencia-kötetet is: a Herman Ottó emlékülés, valamint két magyar-vallon tanácskozás anyagát.

A tájmúzeumok is sokat fáradoznak saját kiadványaikért. A Kazinczy Ferenc Múzeumban Fehér József szerkeszti a Poétai Gyűjtemény – Abaúj, Borsod, Torna, Gömör és Zemplén című sorozatot, aminek 4. köteteként Ungvárnémeti Tóth László válogatott költeményei láttak napvilágot „Szépet szépen” címmel, a szöveget János István gondozta. A Tokaji Múzeum nagy értékű egyházművészeti gyűjteményének katalógusa az év elején – még 2005-ös impresszummal – jelent meg Tóth Hajnalka szerkesztésében: A Béres Béla egyháztörténeti kiállítás a Tokaji Múzeumban címmel. A szerencsi Zempléni Múzeum gyűjteményeinek egy jelentős kollekciónak adta közre május derekán: a Fery Antal élete, munkássága, alkotásainak jegyzéke kötetet Fazekasné Majoros Judit gondozta. A putnoki Gömöri Múzeum kiállítási kalauzát Bodnár Mónika jegyzi: Putnok és a Serényi család. A Tompa Mihály Egyesülettel közösen jelentették meg Eperjesi Lászlóné Paranoi Mónika: A gömöri csomós hímzés, a rimaszombati székhelyű Gömör-Kishonti Múzeumi Egyesülettel pedig Göröcsös Mihály: Mészégetés Debrődön című kötetét. A 2005. június 25-én megnyílt, új épületbe költözött mezőkövesdi Matyó Múzeum állandó kiállításához Viszóczky Ilona és Viga Gyula írt katalógust, ami német, angol és lengyel nyelven is elérhető.

Úgy vélem, hogy a fentiek nem csupán intézményeink, muzeológus kollégáink eredményes tevékenységét igazolják, hanem azt is jelzik, hogy a múzeumok a tárgyi kulturális örökségünk megkerülhetetlen tárházai, egyszersmind közös múltunk letéteményesei.

Dr. Viga Gyula

Nyomtatott és/vagy elektronikus kiadványok a Megyei Könyvtárban

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár szakmai és kulturális feladatai ellátása mellett kiadói tevékenységet is folytat, melyet az Alapító Okiratában is megfogalmaz. Kiadványainak többségét kisebb-nagyobb terjedelmű bibliográfiák alkotják, de néhány szakkönyv és szépirodalmi mű is színesíti a kínálatot. A bibliográfiák jó részének megjelenítése egy-egy rendezvényhez, író-olvasó találkozóhoz kapcsolódik a meghívott vendégek megismertetése, népszerűsítése céljából. A szerzők, pl. Hubay Miklós és Kányádi Sándor, Popper Péter és Závada Pál maguk is szívesen fogadták műveik és a róluk megjelent írások összefoglalóját. De készült bibliográfia Herman Ottóról is, valamint a helyi tudományos és irodalmi élet közelmúltban elhunyt képviselőiről, mint pl. H. Szabó Béláról és Kalász Lászlóról. Ezen túl készült összeállítás a zeneterápiával kapcsolatban megjelent írások bibliográfiai adataiból is. Legfrissebb kiadványaink az Ünnepi Könyvhétre készültek: Lengyel László, Kornis Mihály és Békés Pál műveit és a róluk szóló irodalmat gyűjtöttük össze. Az utóbbi években a kiadványok sora új típusúval bővült. 2003-ban elindítottuk a Könyvtári hírlevelet, majd ebben az

Halászi Aladár: Magvak a porban című művét januárban mutattuk be a Megyei Könyvtárban. Legfrissebb kiadványunk pedig – mely a sorozat második darabja – a miskolci Operafesztivál ihlette Az operajátszás Miskolcon 1954-től 2000-ig című bibliográfia.

Kiadványaink nem túl nagy példányszámban jelennek meg, így egy-két év múlva már nem szerezhetők be. A technika fejlődésének köszönhetően az utóbbi években kiadott dokumentumok már digitális formában készülnek, melyeket ha megőrizzük – és miért ne tennénk meg –, a későbbiekben is bármikor használhatjuk, bővíthetjük, sokszorosíthatjuk, bárki számára elérhetővé tehetjük. Ezáltal nemcsak egy-egy dokumentumot tudunk bemutatni a szélesebb közönségnek, de a tartalomszolgáltatás terén is nagy lépést tehetünk előre. Ezt tartottuk szem előtt, amikor a Könyvtári hírlevelet már megjelenésétől kezdve a Megyei Könyvtár honlapján elérhetővé tettük, és ez

vezetett bennünket új szolgáltatásunk, a Borsodi Digitális Könyvtár létrehozásában is.

A Borsodi Digitális Könyvtár alapját régi és a kutatók számára fontos dokumentumok digitálisan változtatva adják, kiegészítve a megyéhez kapcsolódó egyéb digitális tartalmakkal. Ezt a szolgáltatást kívánjuk dinamikus

fejleszteni újabb és újabb könyvek digitalizálásával, de mindenképp az eredetileg elektronikus formában készült kiadványok elérhetővé tételével. Ezért a 2003-tól kiadott bibliográfiákat elhelyezzük a Borsodi Digitális Könyvtárban, és igyekszünk a külső szerzőket is megnyerni, hogy az olvasók számára fontos műveik is szerepelhessenek abban. Szeretnénk a későbbiekben a megyében élő szer-

zők írásait is elérhetővé tenni digitális formában. Hiszem, hogy ez hozzájárulna a fiatal szerzők ismertté válásához, s egyúttal a megvásárolt művek példányszámának növeléséhez is.

A címben ez szerepel: „nyomtatott és/vagy elektronikus dokumentum”. Igazából ez a választási lehetőség csak elméleti lehet. A könyvtárnak, hagyományos szerepéből adódóan ragaszkodnia kell a nyomtatott kiadványokhoz, de nem hagyhatja figyelmen kívül a kor követelményeihez igazodó elektronikus formát sem. Itt csak a megfelelő arányokon lehet töprengeni, azt kell helyesen megválasztani. A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár munkáját ennek a kettősségnek a figyelembe vételével igyekszik végezni. Legyen szó akár kiadói tevékenységről, akár szolgáltatásról, a cél csak egy lehet: elégedett használó helyben és az Interneten keresztül egyaránt.

Bokrosné Stramszky Pirooska

évben egy új sorozatot Borsodi kálászolás címmel. Ennek első darabját,

lódó egyéb digitális tartalmakkal. Ezt a szolgáltatást kívánjuk dinamikus

Akár jubileumi évnek is tekinthető az idei a kiadó életében, hiszen az 1991-ben megjelent első kötet után valójában 1992-től vett nagyobb lendületet a kiadói tevékenység. Serfőző Simonnal a kiadó vezetőjével beszélgetünk az idei Ünnepi Könyvhét alkalmából.

– Nem szívesen ünnepelem magunkat, nem is igen jut rá időm. De most, hogy már szóba került, tényleg 91-ben kezdtünk Tamás Menyhért verseskötetével. 92-ben újabb öt könyv jelent meg, majd a következő évben tizenkettő és így tovább...

– Összesen hány könyv látott napvilágot a 15 év alatt a kiadó gondozásában?

– Kimondani is nehéz, olyan sok – háromszáz, a műveket felidézni pedig szinte lehetetlen feladat.

– A szerzők névsorát, a műcímeiket nézegetve látható, hogy sok közöttük a helyi alkotó, írók, költők, publicisták,

ismert személyiségek. Másrészt sok határon túli magyar esszé- és regényíróval, költővel is találkozhatunk.

– A kezdetektől az volt a cél, hogy elsősorban a kortárs szerzők művei, a helyi és az ország, sőt a világ távoli pontjain élő magyar szerzők írásai el-

Felsőmagyarország – 2006.

jussanak az olvasókhoz. A megyei illetőségűek éppen úgy megjelennek a kiadó palettáján, mint mondjuk a debreceniek, székesfehérváriak, pécsiek vagy budapestiek, de sokan Kolozsvárott, Kassán, Szepsiszentgyörgyben vagy éppen Puerto Ricoban, esetleg Észak-Amerikában élnek és dolgoznak.

– Szembetűnő az is, hogy a szerzők között sok a fiatal, pályakezdő. Ebben bizonyára van tudatosság...

– Kiadói munkámban fontos szempont az ifjú tehetségek felkarolása, a pályán való elindításuk. Sok fiatal, tehetséges szerzőt említhetnék, akiknek kötetét kiadta a Felsőmagyarország. Ilyen például az utóbbi időből a taktaharkányi Farkas Olivér, aki verseskötettel jelentkezett, vagy az egri Ködöböcz Gábor és a nyíregyházi Janosi Zoltán, akiknek tanulmánykötetei jelentek meg nálunk. De említhetném a fiatal budapesti költőket, prózaírókat is.

– Hogy történik a művek kiválasztása?

– Úgy gondolom, hogy a kiadó meglehetősen ismertségre tett szert az elmúlt évek során. Ebből következően sokan felkeresnek kézírataikkal. Máskor meg éppen én ösztönzőm a szerzőket egy-egy folyóiratban megjelent műrészlet, vagy versek alapján, teljesítsék ki könyvvé mondanivalójukat, rendezzék kötetbe a verseket. Azután szerzőként is, kiadóként is járom az országot, megfordulok irodalmi körökben és úgyszólván soha nem térek vissza kézirat nélkül.

– A sok kiadvány közül nehéz lenne megmondani, mely kötetek állnak a szívéhez legközelebb. Mégis arra kérem, nevezzen meg néhányat, amikre a legbüszkébb.

– Valóban nem könnyű a választás. Néhány könyv-, illetve sorozatcím mégis megemlítek. Itt van például Kilián Istvánnak a Régi magyar képvessék c. munkája, vagy az L. Simon László által szerkesztett Válogatás a

20. századi vizuális költészetből c. kötet. De megemlíthetem a Medvigy Endre szerkesztésében megjelent A magyarokhoz. A magyarság és istenes versek az Ómagyar Mária-siralomtól Trianonig és napjainkig című kötetet, vagy a Felsőmagyarországi Minerva és a Felföldi kincsestár c. sorozatokat is. Legújabban pedig a Vízjel c. esszé- és tanulmánykötetet Pécsi Györgyi szerkesztésében. Ezek a kritikában is visszhangra leltek, felkeltették az olvasók érdeklődését.

– Mivel jelentkezik a kiadó az idén?

– Tanulmányokat, kritikákat, verseket, kisregényt, novellákat tartalmazó könyvekkel, melyeket a Felsőmagyarország önállóan, illetve a Szépírással és az Orpheusz kiadóval közösen jelentet meg.

Serfőző Simon maga is sok kötetes író, költő, 1966 óta ír verseket, drámákat, regényeket. Éppen az idei könyvhéten jelenik meg a 20. könyve, a Varjúleves c. novelláskötet. De erről nem őt, a szerzőt kérdezzük, szóljon inkább róla a kritikus.

„Aki Serfőző novelláskötetét kinyitja, friss levegőt enged a tüdejébe. S ha az agyát és szívét nyitja meg, a könyvből áradó melegséget is magához engedi...”

Venyigéné Makrányi Margit

A Felsőmagyarország kiadó könyvheti újdonságai

Ács Margit: Múltjaink és jeleneink (tanulmányok)

Albert Gábor: Szemere Bertalan (napló)

Vasy Géza: Versekhez közelítve (kritikák)

Bakonyi István: Titok kereső irodalom (kritikák)

Deák Mór: Ne olvasd el (versek)

Magyar Barna: A mi időnk (versek)

Fazekas István: Vigasztaló (versek)

Szépírással közösen kiadásban

Bálint Péter: Tarvágás – Hegyibeszéd (kisregény)

Gere István: Szelidek és vadak (novellák)

Szépírással közösen kiadásban

Serfőző Simon: Varjúleves (novellák)

A Bíbor Kiadó könyves sikerei

A könyvkiadó, mint vállalkozás másfél évtizedet tudhat maga mögött, de első könyvük az Engi István által szerkesztett *Karvezetők* kiskatéja csak 1995-ben jelent meg. Azóta a kiadványaik száma meghaladta a kétszázat, mely annak köszönhető, hogy a kiadó a Miskolci Egyetem tudományos műhelyeinek kedvelt könyves partnere lett. A szakmai sikerekről a kiadó jövőbeli terveiről kérdeztük a kiadó vezetőjét, Borkúti Lászlót.

– A legnagyobb szakmai sikernek mind a kiadó, mind a könyves életemben azt tartom, hogy a múlt év végén a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülése elnökségének tagjává választottak. Biztos, hogy a delegálásomban az játszott főszerepet, hogy közel huszonöt éve dolgozom a könyvszakmában, és szinte mindenkit és minden szakmai problémát ismernek.

– *Ha jól tudom, Ön az első vidéki könyves a testületben...*

– Igen, és gyanítom, ez a szakmai megtiszteltetés a könyves barátaim részéről annak szól, ahogy a könyves fórumokon a vidéken élő kiadók és könyvkereskedők érdekében szóltam. Szólni pedig azért kell, mert a kialakult piaci viszonyok nem kedvezőek a vidéken dolgozó könyvesek, a kiadók és a független boltosok, azaz könyvkereskedelmi hálózaton kívül tevékenykedő könyvkereskedők számára.

– *A könyves piacot, a piaci körülményeket hogyan lehet befolyásolni? Vannak-e, lehetnek-e eszközeik erre az érintetteknek?*

– A könyves szakma az elmúlt évtizedekben a kulturális értékek közvetítésével foglalkozó vállalkozások közül talán a legjobban „privatizálódott”, ennek következtében magánkézbe kerültek a kiadók és a boltok. Jelentős könyves vállalkozások jöttek létre, melyek között az utóbbi

években kezdődött egy presztízsharc. Szándékosan nem konkurencia harcra beszélek, hisz nem azonos földrajzi területen zajlik ez a folyamat. Az azonban érzékelhető, hogy Európában példátlan módon összefonódott a könyvkereskedelem a kiadással, azaz a több tucat könyvesboltot működtető vállalkozások kiadókat vásárolnak fel, egészségtelen szakmai koncentráció jön létre.

– *De miért jelent ez gondot?*

– Ennek az egészségtelen szerkezetnek csak a következő években lehetnek negatív hatásai. Könnyen kikövetkeztethető, ha piacvezető könyvkereskedelmi hálózatok több könyvkiadót birtokolnak, abban érdekeltek, hogy a tulajdonukban lévő könyvek legyenek sikeresek, minden marketing eszközt ennek rendelnek alá. Így a kirakatokban elhelyezett áruk összetételében, a pénztárak környezetében elhelyezett könyvekkel nem versenyezhetnek azok a kiadók, akik nem tartoznak ebbe az érdekszférába.

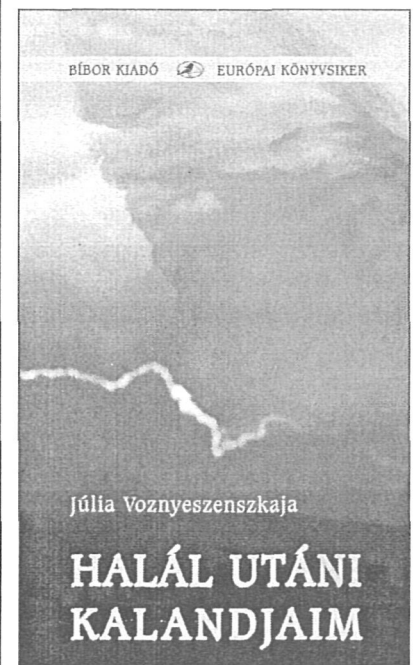
– *Van erre vonatkozó személyes tapasztalata is?*

– Természetesen. Nagyon sok energia kell ahhoz, hogy ezen a helyzeten változtassunk, nagyon nehéz jó pozíciót biztosítani a könyvesboltokban a kiadványainknak, így könyveink sikerére is hatással van ez a jelenség. Az alig néhány hónapja megjelentetett „Halál utáni kalandjaim” című könyvünknek kiemelkedő reklámtámogatást biztosítottunk, a könyv pedig Oroszországban az elmúlt években az egyik legsikeresebb regény volt, hisz írónjét Júlia Vozsnyeszenszkaját 2003-ban az év írónje címmel is kitüntették. A könyvről elismerő kritikák sora jelent meg, ennek ellenére nem vagyok benne biztos, hogy Szegezen, vagy Győrben kapható. Lényegesen többet kell dolgozni azért, hogy a könyv eljusson az olvasóhoz, akár vásárlás útján, akár a könyvtárakon keresztül. Folyamatosan ku-

tatjuk az új partnereket, honlapot készítettünk, küzdünk a sikerért.

Szakmai sikereink pedig abból adódnak, hogy több tudományág területén jelentetünk meg kiemelkedő munkákat, és azt egy zártabb, de jobban szervezhető egyetemi és főiskolai könyvesbolti hálózaton keresztül terjesztjük.

Oroszországban az „év legjobb írója” címmel kitüntetett szerző regénye keresztény fantázia, lebilincselően izgalmas kalandregény a túlvilágról. „Halál utáni kalandjaim úgy kezdődtek, hogy leestem a negyedik emeletről és összetörtem magam.” Ezzel a mondatokkal kezdődnek Anna, a negyven éves, Münchenben élő orosz emigráns értelmiségi nő „kalandjai”. A halál utáni élet titkaival való „közelebbi” megismerkedését az író humoros, kalandos, mégis megrendítő és elgondolkoztató regény formájában tárja az olvasóközönség elé.

Az író előkészületben lévő művei:

Kasszandra útja, avagy kalandok a makarónival

Lancelot zárandoklása

A vezér fia

ELŐSZÓ-FORGÁCSOK (Jeney András verseskötetéről – Előszó a kötetből)

Matematika és poézis... A végtelenben bizonyára találkoznak. Jeney András pályafutását ismerve és a verseit olvasva mondom: Benne ez a végtelen itt és most megtestesült. Az alkotó szellem más-más dimenzióiként is felfogható természettudomány és költészet szükségszerűen összetartozik. Egymást nem nélkülözhetik, mert – az ember nem gép, de nem is pusztán ég és föld között lebegő, anyag-talan tiszta forma. Az ember – titok. Ezt a titkot fejtegeti egy részről a matematika, más részről a költészet... S a végtelenben találkoznak... A végtelent pedig nevezhetjük örökkévalóságnak.

Jeney András a nagy háború utolsó évében 1945-ben született, hatgyermekes lelkészcsaládban nőtt fel, falusi parókián. Ez az egyszerű mondat mindent elmond. Akkor készült a nagybetűs életre, amikor a karrier

érdekében így kezdődtek az életrajzok: „sokgyermekes ... család gyermeke”. A pontok helyére a „munkás” vagy a „szegényparaszt” illik. A sokgyermekes falusi lelkész persze munkás is volt meg szegény is, annak nevében dolgozott, aki betegeket gyógyított és a szegényeknek hirdette az evangéliumot – csak éppen ellenségnek számított. Miért is...? Mondjuk a fentiek értelmében most így: mert hitte és hirdette, hogy az ember nem gép. A Jeney-gyerekek ennek ellenére szép pályán futnak – András tudós matematikus, egyetemi docens. Életútja bizonyosság amellett, hogy nem valamilyen karrierre, hanem in specie aeternitatis (az örökkévalóságra tekintettel) születünk. Az irodalom kezdettől fogva sodorta: a családi közösségben elsősorban édesanyja nyitotta meg a forrást, majd jöttek az olvasmányok. Tizennégy évesen a ma-

gyar klasszikusoknak szinte mind-egyikét olvasta már. A matematika búvópatakként élt tehetségében, hogy majd élethivatás-ként duzzadjon termékeny folyóvá.

Jeney András az „életén átszűrt, tapasztalatain kiérlelt véleményét” írja meg a világról, életéről, halálról, kis- és nagy kérdésekről. Élete felét akkor élte le, amikor „a múltat végképp eltörölni” volt a jelző, benne mégis az kristályosodott ki, hogy a „múlt üzen a mának”. A prédikátor édesapa, a me-

leg otthon metaforájában megrajzolt édesanyja a gyökerek egy-egy ága, de a gyökérzetet alkotják a porladó ősök mindannyian, bárha csak szellemi-elői elődök is ők. Velük együtt érték a jelen: szerető család, értelmes hivatás, testvéri és baráti közösség. A múlt üzen a mának, s akinek van füle a hallásra, hallja: „Erkölc s hon-szeretet mentene tán zuhanást”. Mentetán... Most azonban „árván, hontalanul süllyed a megmaradás”. Sötét van, hazug vírusprogramok lidércfényes éjszakája, benne Drakula szelleme vihog, úgy is nevezik, hogy való világ. Olyan idők ezek, amikor az örököknek kiáltaniuk kell, hogy el ne tévedjen az ember! Talán csak annyit kell mondani, hogy „elég egy mustármagnyi hit”. Elég... Hiszen hegyeket mozdít. S „útra ha keltek”, így nem fogy el az útravaló. S tán felesleges is a kérdés: mit adhatok? Hiszen „csordul a Lélek, víz, ami élte”. S hogy mi derül ki a végén? Talán az, hogy matematika és poézis – a végtelenben találkoznak.

Dienes Dénes
református lelképásztor,
egyetemi tanár

Jeney András

Táncolni, járd a rétet

Mivé lett tündérkertünk rózsafája? –
Bús, télrovar-lerágta tüskeárny.
Napfényt rabol hamis-selyem ruhája,
Homály-gubóból szürke lepkeszárny.

Hová tűnt lánykebleknek szüzi bája? –
Pucér fillér kínálja fel magát,
Mocsárvilágok bűnmaláriája
S kéjláza hív: no jer, karomba hát.

De mért sietnél bűnbe balga lélek?
Harkály dobol, sivít a fecskének –
Rovar nekik, csak édes jófajlat.

A lóp helyett, táncolni, járd a rétet.
Tavaszi sugára rajzol égre kéket,
S a szél vidám, – fehér szoknyába kap.

Schlosserné Báthory Piroska rajza

„kispataki” a Kondor Béla-díjas Pataki János

...Én már sokszor falra festettem az ör-dögöket, de a sírnivalóan -édes események közepette nem gondolhattam, hogy efféle szellemi gyönyör mostanában utolér; vagyis egy közeli irodalmi folyóirat kér fel a bemutatkozásra. A keretek túrhetőségében megidézhetem a jelent, és a „past-perfect” időket. Pedig már majdnem ólat is építettem az elhízásnak, sűrűn elterpeszkedtem a hetven évek utáni időszakok tiszteletére! „Nem vagyok már mai csirke én sem” –mondta egy magyar úr az ezredfordulón, -Rodrigó is behúzta függönyét, és most újból kapukat kell nyitnia...

Az írásom aktualitását a különleges fenti bevezetés adja: szíven talált a képzőművészeti díj, amivel megtisztelték május 11. napján. A megértés végett mondanám: Kondor Béla művész nem volt barátom! Az értékszint különbségek determinációja alapján csak őszinte rajongója lehettem, azonban sorsunk pillanatai a hatvanas évek elején összetalálkoztak. Egy napon valamilyen ügyben a művésztelepen jártam -ahogy mondják- belefutottam ebbe a zárkózottan kedves fiúba, Aki éppen dühöngött (gondolom megbánthatták egy fáradt éjszakai munka után a sokszorosító műhelyben) „merre tartasz majd” – kérdezte. A reptérre – báméskodni – siettem a válasszal, „veled mehetnék e”? Így aztán gyalog utunkon megnyugodott: lehasaltunk a tavasz-nyári fűben és már nem beszélgettünk- nem zavartam Őt, nézte a kék- zefir eget, látomásokat a repülővel...Nem volt nehéz kitalálnom, Ő már messze-messze járt angyalait kergetve!... S ha nem irodalmi fontosságú lenne a kérdés, meg sem említeném – amit sok évvel később tudtam meg – Ady Endrének annak idején az V. kerületi Veres Pálné utcából a Mátyásföldi Repülőtérre többször is kibandukolt a repülés akkori csodái előtt leborulva tisztelegni.

A nagy komoly kérdések után, kérem bocsánataikat, hogy visszame-részkednék saját, kifürkészhetetlenségemre. Voltaképpen megújulni nem tudtam, maradt a sepregetés!! Kényszerem a tisztaságra; elbíbelődve a tökéletessel? Az elhasználódott- elkorcsosult jellemem hétköznapiságából – elmozdulni, – kizökkeni reménytelennek tűnt. Állandó ritmus szerint tottyolok mint fehér perzsa cicuskám, vissza- visszatotyanok madárkám dzsungel szépségű dallamszövegéhez: „te szív, te tüdő, te máj, te tepertő, te élet”... Hagyom magamat, hogy vezessen az anyányi gondviselés! Izeg-mozog, tollászkodik velem ez a város: házam-Hazám. A forgó szeles utcai neylon zacskók között egy váratlan örökség folytán pusztuló kincseimet, szemeteimet, innen-oda hurcolom egy másik szemétdombra. Igazi, kitörölhetetlen emlékeket hagyok, hagytam magamról: az utóbbi 3 év alatt 473× fordultam meg culáimmal a Búza tér környékén egy kiszuperált párizsi toligámmal. Bűneimet, ócskaságaimat, romlott bútoraimat, bűdös kacatokat cipelve molylepkéimmal együtt. Jó indulatúan közszereplő színfolt lettem, megbocsátóan ívben kitérnek utamból: „elementek otthonról ennek a hatalmas eszűnek is” – olvasom az arcukat –! tehetségtelen tipródások! A Világegyetemben annyit érek mint egy haszontalan növény, ami tudja hogy élni, és pusztulnia kell...

Hát azért derűs ez a „háló”, az Internet!: lompos-hosszú hajú kakasok; borotvált, karikás fülekkel (felénk a malackáinkat karikázták ha sokat túrtak). Telefon- bunkó, süketelés hadonászó hangolással. Köldök percing virradatig; lányok- lányok sms szerelmes szisztemek. Magamat is lekurvázom ilyenkor, meg olyankor, mérhetetlen szomorúság vesz raj-

tam erőt, és mégis, mégis esztétikailag a Piaci büdzsé szerint az átlagosnál „alulképzettebb” vagyok, de mégsem lehettem jobb, hamar elrontok mindent: Jaj, glória-szépségű aranyhaj látán azonnal szerelmet vallok – mondjuk éppen kékből vagyok – na már most: egy idő óta (pardon, nem idióta) Mindenki felé előre köszönő vagyok: mille grand merci, kössz-nöm, köszönöm türelmét, előcsókoló lettem,

„köszönöm a lábát” stb. Dolár, Márka, Pezzó- Péz, Drahma, Euró- rám szól a hang: „nemhogy a kártyán járna az eszed” – vagyis a hitelkártyán... Meglátjátok előbb-utóbb megszede-magam, felfuvalkodik majd bennem a pukancs-góg.

Befejezés végett: tegnapelőtt-előtte siettemben kényelmeskedtem, így egy Csabavezér utcai ablakból a lilomtaréjú legény-kakadu, ábrándos mosolyával ketrecéből rám villant-így jár az Aki-éppen mondani akartam egy cifrát, ám ekkor jött a béka, s a láztól dideregve kiszívta belőlem az Életet! Semmit nem tudok már!!!

Mindenkit csókolok-ölelek
„kispataki”
Kettőze 56 május 20-21-22

Pataki János

„...én nem is értem, miért lettem díszpolgár?!”

Csapó Jánosnak, a Miskolci Nemzeti Színház nyugalmazott színészének lírai vallomása kitüntetése alkalmából

Négy évtizedes miskolci tartózkodásomat valójában az 1957/58-as színházi évad vezette be. Korábban Szegeden, Rubányi Vilmos társulatában játszottam. Egy visszautasított mozgalmi feladat miatt azonban új várost, új színházat kellett keresnem. Így kerültem Miskolcra táncos – komikusnak, noha korábban soha nem voltam az. Megvallom, Szeged után nemigen tetszett a város. A színház éppen újjáépítés előtt állt, javában folyt a téglajegyek gyűjtése. A színházi élet a Déryné utcai kamaraszínház épületében és a vasgyári Lovardában zajlott. Más szempontból is nehéz volt ez az év, lakás híján családom kénytelen – kellett Szegeden maradt. Akkoriban a Miskolc – Szeged úthoz vonaton egy egész nap kellett. Ekkor kényserültem arra is, hogy a Magyar

Klasszikusoktól, kedvenc könyvsorozatamtól megváljak.

Nem csoda hát, hogy könnyű szívvel fogadtam a váltást, átszerződtem az egi Gárdonyi Géza Színházhoz. A munkakörülmények ott se voltak jobbak, ott is építkezés folyt, az öltözőket vaskályhakkal fűtötték. Mégis életemnek olyan kellemes nyolc évét töltöttem Egerben, amire ma is szívesen gondolok vissza.

Aztán újabb nagy változás következett Miskolc és Eger színházi életében és az én privát életemben is. Az „olcsóbban színvonalasabb színházat!” politikai szándék jegyében létrejött a két város közös társulata. Az új helyzet komoly megterhelést jelentett a színészeknek. Megesett, hogy dél előtt Miskolcon próbáltunk, délután Egerben játszottunk, este pedig ismét Miskolcon kellett színpadra lép-

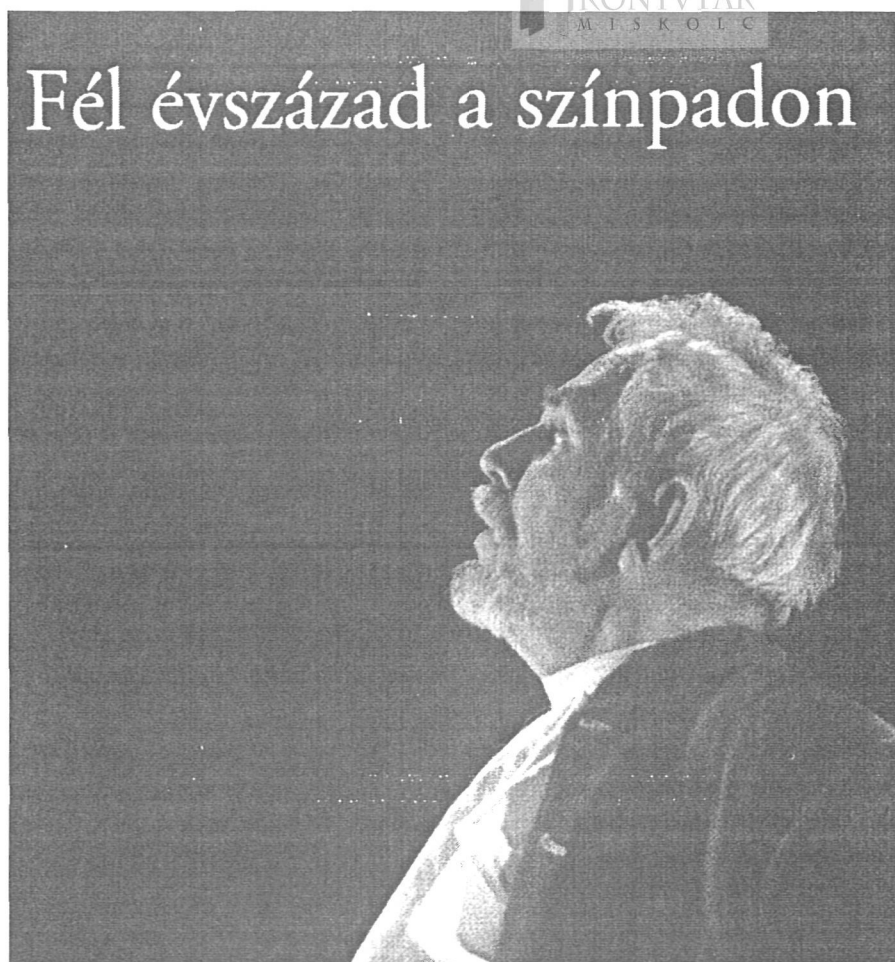
ni. Végül is a kísérlet kudarcot vallott, az eredetileg is két színház különvált. A miskolci színigazgató, Lendvai Ferenc hívására végérvényesen Miskolcra települtem. Ezzel kezdődött az én hosszú miskolci polgárságom.

Ha a pályámra visszatekintek? Hullámhegyek és hullámvölgyek váltogatták egymást. Sokféle szerep, sok rendező, sikerek és kudarcok... hiszen ilyen a színészi hivatás. Megesik, hogy több hónapos kemény munka után sem lesz sikeres a darab, vagy a színész egyénileg vall kudarcot. Máskor meg – egy – egy sikeres alakítás után a közönség elismerése, szeretete, a pozitív kritika valósággal szárnyakat ad.

Számomra a Csiszár-korszak sok sikert hozott. Számos epizódszerepet és jelentősebb alakításokat is. Talán a legszívesebben Ruzante darabjának, a Csapodár madárkának a főszerepében nyújtott alakításomra gondolok vissza. A darab nagy siker volt, több mint 100 előadást ért meg. Bejártuk vele a vidéket is, fészerekben, raktárakban játszottunk a magunk és a közönség gyönyörűségére.

Értek csalódások is, pl. a Koldusopera Peacock szerepében, ami igazi színészálom – szerep, mégsem voltam elégedett magammal. Aztán – ha jól emlékszem – egy Sarkadi darabban, a Ház a város mellett-ben játszott epizódszerep váratlanul nagy sikert hozott. De a táncos – komikus alakításaimat is mindig jó szívvel fogadta a közönség, például a Bástyasztány 77. című darabban a sete – suta, csetlő – botló Ödön figuráját.

Szerepálmok? Én általában nem álmodtam szerepekről, nem tápláltam irreális vágyakat. Tudom, van sok kivétel is, de a „nagy” szerepeket többnyire 180 feletti, daliás, kifejezetten előnyös külsejű színészeknek írják. Csak egyszer fordult elő velem, hogy elirigyeltem valakitől egy szerepet, Beleznay Istvántól Callegari: Megperzselt lányok című darabjában

az őrmester figuráját. Úgy éreztem, én sokkal, de sokkal jobban tudnám eljátszani. Aztán meg is kaptam érte a büntetést. Egerben felújították a darabot, és a szerepet rám osztották. Hát mit mondjak – a teljesítmény meszsze elmaradt önnön várakozásomtól. Estéről – estére szerettem volna bocsánatot kérni a nézőktől, mert nem voltam olyan hiteles, amilyenek elvárhatták volna.

Hogy milyen viszonyban vagyok a könyvekkel, versekkel, általában a szépirodalommal? Színészként mondhatom, számomra ez éltető forrás. Gyerekkorom óta kíváncsi olvasó vagyok, az maradtam máig is. Persze az első cowboy-os történetek óta sokat változott az ízlésem már a gimnáziumban is, de különösen a főiskolán, ahol Hegedűs Géza olyan csodálatosan mesélt a világirodalom klasszikusairól. Egy kicsit az ő szemüvegén át ismertem meg igazán Thomas Mannt, Flaubert-t, Tolsztojt. Ami a verseket illeti, a kedvencem Arany János. Nála szebben, kifejezőbben senki nem tudott magyarul verset írni, az ő Shakespeare – fordításainál nem ismerek különbet. Magam is szívesen mondok verseket, legutóbb pl. az Egy óra versek között című irodalmi műsorban, ami nagy öröömre sok érdeklődőt vonzott.

Arra a kérdésre, hogy vajon igazi miskolci polgár vagyok-e, fanyar – tréfásan azt mondhatom, bizonyára igen, mert például hallatlanul bánt, ha a város utcáin a kőcserepekből kitépkedik a virágokat. De bevallom, az idegenek előtt a rosszat igyekszem eltitkolni, szeretném, ha a városnak a szebbik arcát látnák. Komolyra fordítva a szót, talán leginkább az köt ide, hogy pályám során úgy igyekeztem az itt élőket szolgálni, hogy a tükörbe nézve ne kelljen elfordulnom.

A néző utóirata: a díszpolgári cím méltán fejezi ki a város szeretetét, tiszteletét és megbecsülését Csapó János iránt. Nemcsak színészi teljesítményét ismerte el vele, de igazi nagybűtös Polgárává is avatta.

Környey Lászlóné dr.

A Gutenberg-galaxis folytatódik...

Magyarországon Supka Géza javaslatára 1927 óta, 77. alkalommal rendeznek évente Ünnepi Könyvhet-et. Marshall McLuhan kanadai irodalomtörténész 1962-es megállapítása szerint „a tér görbületének 1905-ös felismerésével a Gutenberg-galaxis hivatalosan fölbomlott” (McLuhan: A Gutenberg-galaxis. Bp., Trezor kiadó, 2001, 282. p.).

Szerencsére 1927-ben még nem ismerték föl az 1905-ös felfedezés jelentőségét olyan súllyal, mint 1962-ben – nem beszélve arról a negyven évről, ami McLuhan művének magyarra fordításáig még eltelt –, így a könyvhetek eseményei hetvenhetedszerre is az idővel dacolva bizonyíthatják, hogy az elmélet és a gyakorlat tényei kölcsönösen kiegyensúlyozzák egymást.

A Neumann-galaxis hihetetlen mértékű tágulása, a digitális dokumentumok és források világméretű hódítása mellett azonban a „hivatalosan fölbomlott” Gutenberg-galaxis nálunk egyelőre csöndben folytatódik, hanyatlás helyett növekszik.

Magyarország könyvtermése az utóbbi évtizedekben, években

Év	Címek száma	Példányszám	Átlag pld. szám	Könyvforgalom (Ft, fogyasztói áron)
1980	6.515	51.977.000	7.981	nincs adat
1990	7.464	113.112.000	15.200	nincs adat
2000	8.986	35.246.000	3.900	38.642.000.000
2001	8.837	32.615.000	3.690	45.742.293.000
2002	9.990	45.502.000	4.458	53.604.202.000
2003	9.205	32.627.000	3.544	56.871.989.000
2004	11.211	32.035.000	2.857	58.194.650.000
2005	12.898	40.974.000	3.177	62.740.883.000

(Forrás: www.mkke.hu)

Tipológiai-tematikai megoszlásban 2005-ben az összforgalom

26,0%-a	közoktatási tankönyvek, nyelvkönyvek	(16.327.489.000 Ft),
23,9%-a	ismeretterjesztő könyvek	(14.997.533.000 Ft),
15,1%-a	szakkönyvek, tudományos művek, lexikonok, szótárak, felsőoktatási kiadványok	(9.443.055.000 Ft),
17,8%-a	szépirodalom	(11.180.018.000 Ft),
10,5%-a	gyermek- és ifjúsági könyvek	(6.616.108.000 Ft),
6,7%-a	import könyvek	(4.212.300.000 Ft).

A harmadik csoportban az előző évihez képest jelentős csökkenés mutatkozott, ami feltehetően az elektronikus források vitathatatlan terjedését jelzi a szakterületeken és a felsőoktatási ágazatban.

A könyvtárak a könyvtermés tradicionális közvetítői, a könyvkereskedelem tartós partnerei. A köteles példány szolgáltatáson kívül azonban nem jellemző a könyvkiadás és könyvterjesztés forprofit szférájára a nonprofit könyvtárak dotálása. Valószínűleg a Gutenberg-galaxis még attól sem omlana össze, ha a könyvforgalom nyereségéből a könyvtárak érezhetőbben részesülhetnének.

Dr. Prókai Margit

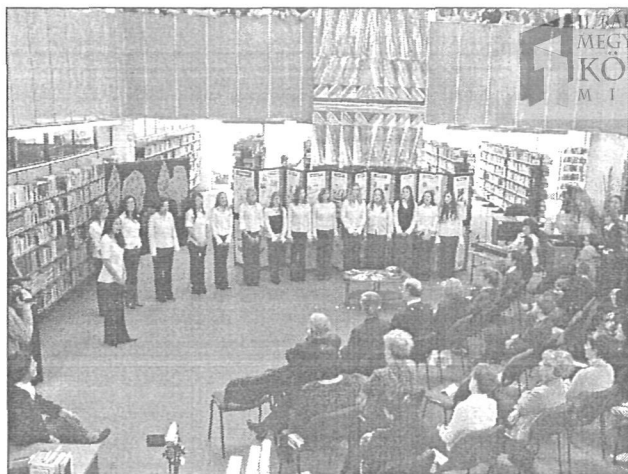
Reader development for literature

– avagy hogyan neveljük olvasóvá a fiatalokat angol nyelvű regényekkel?

A British Council programja

Érdekes programot hirdetett a British Council középiskolásoknak 2005 áprilisában az angol nyelv- és irodalom, a mai brit kultúra és társadalom jobb megismerése céljából.

A program az ország 19 városának 28 iskolájából érkezett 35 angol szakos tanár felkészítésével kezdődött. Ezt követően országsszerte olvasóköri alakultak, amelyeknek foglalkozásain 350 diák ismerkedett két mai angol regénnyel, Mark Haddon: *The curious incident of the dog in the night-time* (A kutya különös esete az éjszakában), és Benjamin Zephaniah: *Refugee boy* (A menekült srác) c. műveivel a szöveg megértésétől kezdve a művek elemzéséig – angol nyelven.

A program szervezői a résztvevő fiatalokat és a szaktanárokat egyaránt kemény, de élményekben is gazdag próbatétel elé állították. A foglalkozásokon sok-sok kreatív feladatot – szerepjátékokat, plakátkészítést, „kitalálás” feladványokat – kellett megoldani aktív részvétellel, együttműködéssel, leleménnyel.

Mindent úgy, ahogy az angol órákon is szokták, mégis egészen másként, újszerűen. Szokatlan volt a foglalkozásokra való felkészülés is, hiszen az átlagosnál nehezebb irodalmi szöveget szótár használata nélkül kellett megérteni. De a szaktanárok fel-

adata sem volt könnyebb. A gyerekek motiválásával, érdeklődésük felkelésével arra ösztönözték őket, hogy egyénileg fedezzék fel az angol nyelvű irodalmi műveket, egyéni tapasztalatokat szerezzenek a feldolgozás során, amiket azután megosztanak a közös foglalkozásokon.

Találkozó a TRAFÓ-ban

A program fénypontja minden bizonnyal a 2006. április 22-i országos találkozó volt a budapesti avantgard színházban, ahol az egyik feldolgozott regény szerzőjével, Mark Haddonnal találkoztak a program résztvevői. Az oldott hangulatú, kötetlen beszélgetésben a gyerekek kérdésekkel halmozták el a fiatal jamaikai származású szerzőt.

Van-e valóságalapja a regénynek, azonos-e a főhős az íróval, milyen társadalmi feszültségek érzékelhetőek Nagy-Britanniában az „öslakosok” és a bevándorlók, vagy a különböző nemzeti-gű bevándorlók között...

Az izgalmas eszmecserét, amely a fiatalok olvasási kedvét

is fokozta – a magyar diákok angol nyelvű felolvasása tette teljesebbé.

Résztvevők a megyéből

Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből három középiskola tanulói vettek részt a projektben: a miskolci Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium és Szakközépiskola, a kazincbarcikai Jókai Mór Gimnázium, Szakképző Iskola és Kollégium, valamint a Diósgyőri Gimnázium tanulói. Valamennyien eredményesen szerepeltek. Kiemelést érdemel Nagy Zita, az evangélikus gimnázium 11 c. osztályos tanulója, aki az M és MP

kiadó által kiírt pályázaton az olvasott regényből készített filmforgatókönyvvel országos 3. helyezést ért el. A pályamunkát Nagy Szilárd 11 b. osztályos tanuló illusztrálta. A Kossuthosokat Győrffy Erika szaktanár irányította. A barcikai Jókai Mór Gimnázium 3 tanulója: Csengeri Szilvia, Kiss Szilvia és Bíró Orsolya 10 a. osztályosok versfordítással értek el 1. és 2. helyezést. Szaktanárunk Máténé Tóth Edit. A Diósgyőri Gimnáziumból Áfra Júlia 11. o. tanuló nyert londoni konferencián való részvételt a projekthez kapcsolódó környezetvédelmi pályázaton.

A projekt haszna

A pedagógusok kitűnőnek értékelték a programot, mindenekelőtt a fiatalok nyelvi fejlődése szempontjából. Értékes lehetőséget láttak benne az olvasóvá neveléshez is. Vallják: minden eszközt fel kell használni, hogy a fiatalokat megnyerjük az olvasásnak. Felgyorsult életünkben megváltozott a fiatal korosztályok ízlésvilága is. Számukra új lehetőségeket, új módszereket, több szabadságot kell biztosítani pl. a nyelvtanulásban, de az olvasásban is. Kétségkívül nagy a kihívás és nagy a tét is. Ahhoz, hogy a gyerekek igazi olvasóvá „cseperedjenek”, ez a program is hatékony eszköz volt.

Ezért is élvezte az Oktatási Minisztérium és az oktatási intézmények támogatását, ezért építették be az iskolák az órarendbe az olvasóköri foglalkozásokat. Számos magyar és angol kiadó (pl.: az M és MP, az angol Vintage, Bloomsbury, stb.) ajándékkönyvekkel jutalmazta a gyerekek erőfeszítéseit és sikereit. Mindezt a British Council által adományozott „diploma” is megpecsételte. A magyarországi, és a Romániában, Ukrajnában lebonyolított projektek bizonyítják, hogy angol nyelvű regényekkel jól lehet nyelvet tanulni és – olvasóvá nevelni.

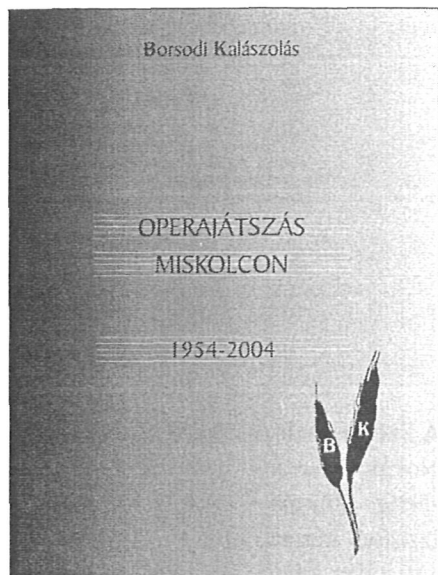
K. E.

Miskolc kultúrtörténetének a mai napig sajnálatosan fehér foltját képezi zenehistóriájának számos fejezete. Nem készült még összefoglaló jellegű munka a város operajátszásáról sem, holott kisugárzása révén e tradíció

Operajátszás Miskolcon

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár kiadványa

meghatározó részévé vált a magyar-ság ösztömvétségének. Példaként: a helyi színházi élmények több neves XIX. századi zeneszerző számára bizonyultak döntő jelentőségűeknek; a város operakultúrája országosan is kiemelkedő szerepet töltött be az első kőszínház megnyitásának időszakában (majd ugyanúgy az 1920-as évtized kezdetén); színháztörténetének ezredvégi fejleményei pedig a vidék legfontosabb, egyben nemzetközi kihatású hozzájárulásai közé tartoznak hazai kultúránk jelenéhez.

A XX. század második felének miskolci operajátszását tárgyaló kötetükkel a szerzők sorozatot kívánnak útjára indítani, melynek keretében – korszakos tagolás szerint, ám idő-

ben visszafelé haladva – a nyilvánosság elé igyekeznek tárni Miskolc bő két évszázados operaművelésének adatait, s annak valamennyi, jelenleg hozzáférhető, fontos dokumentumát. Az idei évben megjelenő kiadvány válogatott sajtóbibliográfiát, továbbá az összegzés céljával keletkezett történeti tanulmányt közöl, melyek a szakmának és nagyközönségnek egyaránt szóló áttekintést nyújthatnak a témáról a szerzők szándéka szerint. Az összeállítás elsősorban az elmúlt félszázad helyi kötődésű operajátszását dokumentálja; a vendégjátékokkal részletesebb formában önálló kötet foglalkozik majd.

Sziklavári Károly

A Városi Könyvtárban MINDENKI olvashat!

A Miskolci Városi Könyvtár folyamatosan bővíti szolgáltatásainak körét. Katalógusunkat bárki a munkahelyén, otthon, akár éjjel is megtalálhatja az interneten (www.mclib.hu).

Az utóbbi években fokozottan előtérbe került az akadálymentesítés. Intézményünk 1985-ben – az országban elsőként – hozta létre a Hangos Könyvtárat a vakok számára. A könyvtár azóta is működik, a Vakok és Gyengénlátók Szövetségének épületében. Az olvasnivaló – elsősorban szépirodalom – hangkazettákon hozzáférhető, kölcsönözhető, rendszeresen megújuló állomány.

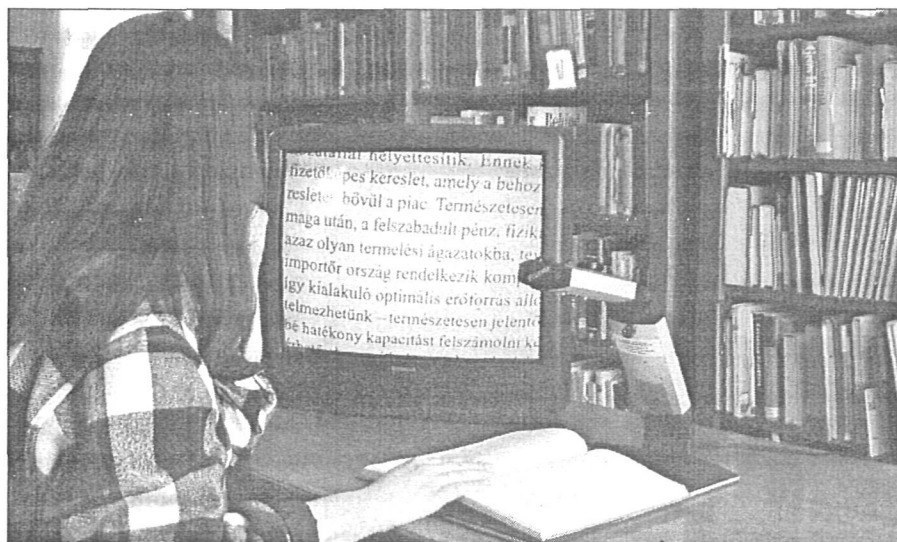
Ugyancsak a vakok számára működtetjük immár évek óta a Lévy József Muzeális Könyvtárban azt a speciális szoftverekkel ellátott számítógépet, amely a képernyőn megjelenő olvasnivalót hangokká, beszéddé alakítja át. Ez a számítógép egy szkener segítségével lehetővé teszi az intézmény teljes állományához – több mint 340.000 kötethez – és a napilapokhoz, magazinokhoz a hozzáférést.

Hasonlóan teljes körűen igénybe vehetik állományunkat a gyengénlátók is. Ez év tavaszán a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának támogatásával vettük meg azt az olvasógépet, amely egy nagyképernyős televízióhoz csatlakoztatva bármely írott szöveget a megfelelő méretre tud nagyítani. Az olvasógép a Szabó Lőrinc Fiókkönyvtárban teljes nyitvatartási időben igénybe vehető.

Mindkét utóbbi eszköz egyetlen hátránya, hogy csak helyben használható, de büszkén mondhatjuk, hogy nincs már technikai akadálya az olvasásnak. Azok a kedves olvasók, akiknek technikai-gépkezelési gondjai volnának, számíthatnak munkatársaink szíves segítségére.

Várjuk kedves olvasóinkat, vegyék igénybe a kínálgató lehetőségeket.

Dr. Kis Józsefné

Már az ötödik évfolyam!

A Zempléni Múzsza nem előzmény nélküli, bár a Zempléni régió tudományos folyóiratai hajdan elsősorban a Sárospataki Református Kollégium kultúrköréhez kapcsolódtak. Ilyen volt 1857 és 1869 között a Sárospataki Füzetek, amelyet Erdélyi János szerkesztett, s ezt indította újra 1904-1906 között Horváth Cyrill. A Sárospataki Irodalmi Kör által alapított Sárospataki Lapok 1881-től 1905-ig működött, első szerkesztője id. Mitrovics Gyula volt.

A Zempléni Múzsza szerkesztési alapelveit a sokszínű kultúrájú környezeti hatáselemekből következően a történeti tradíciók határozzák meg. Kulcsszavai egyértelműek: hagyomány és minőség. A hagyomány elsősorban az említett kulturális folyóiratok szellemi örökségének továbbvitelét, a minőség pedig a régió szellemi elitjének szerzői körét, illetve a regionális folyóiratok legkiválóbbjainak szakmai színvonalát jelenti. A lap szerzői köre országos, de elsőbbséget biztosítanak a Zempléni élőknek, az onnan elszármazotaknak, a volt pataki diákoknak bármely társadalomtudományi témában,

illetve irodalmi műfajban; továbbá a nem zempléni illetőségűeknek is, ha írásuk témája egyértelműen Zemplénnel kapcsolatos. A folyóiratban tanulmányok, esszék, szépirodalmi művek, forrásközlemények, szemle-cikkek jelennek meg, évente négy alkalommal. Minden számot más képzőművész illusztrál, akiről egyúttal művészportrét közölnek.

Az ötödik évfolyam első lapszáma is sok izgalmas témában közöl írásokat:

A Tudomány és társadalom rovatban
Cseh Gizella: A színműíró Gárdonyi Kraiciné Szokoly Mária: Az egész életen át tartó tanulás kihívásai az ezredfordulón

Szabadsfalvi József: Jogfilozófusok a demokráciáról

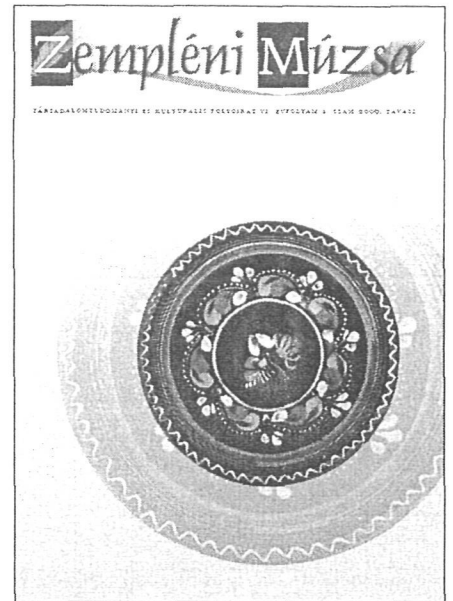
Zelenák István: A borút a történeti irodalomban

A Művészet rovatban

Tóthpál József: Bartók Béla művésztének éthosza

Martinák Márta: A pataki kerámia hagyományai

Dobay Béla: Mécs László, az előadóművész

A Szépirodalom rovatban

Novák Valentin: Öreg poét' tanácsai a zsenge ifjúnak

Izzásból kiszakajtnak

Miró Kiss Ida: Este

Magolcsay Nagy Gábor: Fialat nő ebéddel

Szénási Miklós: A pohár

A Szemle rovatban

Bertha Zoltán: Hűség és sokféleség

Klapcsik Sándor: Ludlum hősei

Benke György: Egy virágkor pedagógusai

Bordás István

1995-ben alakultunk. Célunk akkor is, most is a magyar irodalom és más művészeti tevékenységek támogatása, népszerűsítése, új értékek létrehozásának ösztönzése. Megjelenési lehetőséget kívánunk biztosítani az alkotó művészeknek mind szóban,

Hegyaljai Alkotók Társulása

mind írásban. Igyekszünk ellátni a tagok szakmai érdekképviseletét, kezdeményezni az irodalmi műfajok, a könyvkiadás anyagi, erkölcsi támogatását, alkotóműhelyek létrehozását.

Tagjaink létszáma változó, 30-50 fő között mozog. Az egyesület eddig hat antológiát adott ki, míg a tagok által kiadott kötetek száma meghaladja a húszat. Képzőművészeink számára már eddig is számos kiállítást szerveztünk.

Az eltelt tíz év alatt hét alkotótábor rendeztünk, alkalmanként 40-50 fő részvételével. A költészet napját, nemzeti ünnepeinket minden évben méltó módon megünnepeljük. Évente irodalmi alkotó pályázatot hirdetünk.

Az országon belül 15 testvérszervezettel tartjuk a kapcsolatot, míg határainkon túl a moldvai csángósággal szinte napi kapcsolatot ápolunk.

Szerencs város önkormányzata 2003. január 30-án egyesületünket „Szerencs Város Közművelődéséért” kitüntetésben részesítette.

Dr. Gaál Ernő
a HAT elnöke

Dél-Borsodban két olyan havilap jelenik meg, amely egy-egy térséget fog át. A Bükkalja tizenhárom, a Mezőcsáti Kistérség kilenc település híreit, információit, gondolatait, törekvéseit fogja csokorba hónapról hónapra.

Mindkét lap az együttgondolkodás eszközeként, a térségi kohézió erő-

Lapok Dél-Borsodból

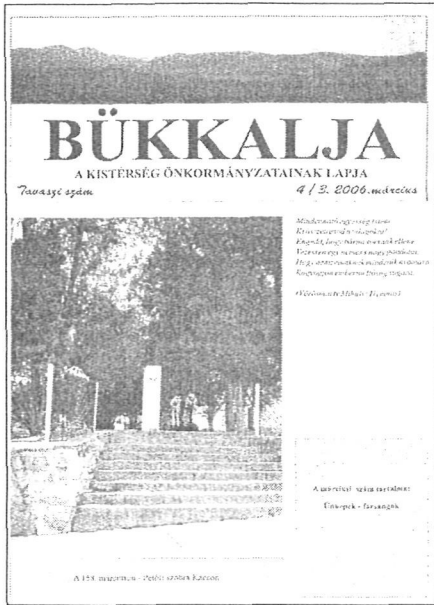
sítésére jött létre. Bennük azok a hírek, értékek, értékes emberek jelennek meg, akik/amelyek általános érdeklődésre tarthatnak számot. Gyakorlatilag nincs bennük napi hír, inkább olyan írások, amelyek tartós mondanivalóval rendelkeznek.

A térségi lapok alapításának gondolatától kezdve a szerkesztőséggel együtt munkálkodik több jeles irodalmi személyiség. A Bükkalja és a Mezőcsáti Kistérség így rendszeresen közölhet olyan írásokat, amelyek borsodi kötődésű alkotóktól származnak. Állandó szerzőink között köszönhetjük a borsodgeszti születésű Cseh Károlyt, a bükkaranyosi származású Székely Dezsőt, a bükkábrányi Dudás Sándort, a Borsodivánkán dolgozó Dr. Katona Kálmánt. Költeményeik mellett időről időre hírt adunk si-

kereikről: kitüntetéseikről, utazásaikról, újabb köteteikről is. Sajnálatos módon a prózairodalom mindmáig kisebb teret kap számainkban, azonban nemcsak helytörténeti, hanem irodalmi értéként is számon tartjuk egy-egy jeles szerzőnk újságcikkeit – többek között Dr. Barsi Ernő és Dr. Pintér Károly minden egyes munkáját.

Szerkesztőségünk alapelve a lapok összeállítása során, hogy értéket teremtsen, értéket közvetítsen. Nagy örömünkre szolgál, hogy ebben olyan kiváló partnerekre találtunk, mint a felsorolt személyiségek.

Pataki Katalin
Szerkesztő

Matyóföld

(Irodalmi és néprajzi évkönyv)

Matyóföld alkotni vágyó polgárainak mindig volt igényünk arra, hogy terjesszék a szépet, a jót, a nemest. A mezőkövesdi alkotó értelmiség a kultúra és a hagyományörzés folytonosságát 1959-től Matyóföld címmel megjelenő néprajzi és irodalmi periodikával igyekezett biztosítani. A kiadvány időszakonként (évente, kétfévente, olykor évente többször is) helyet adott a tájegységet érintő helytörténeti, néprajzi társadalomrajzi cikkeknek, tanulmányoknak és szépművészeti alkotásoknak. A helyi, illetve a várossal foglalkozó értelmiségiek, képzőművészek munkáinak gyűjteménye évente feleleveníti a település múltját, hagyományait és egyben egy mai korrajzot nyújt a jövő számára.

Az évkönyv első száma ma már valódi irodalmi ritkaságnak számít.

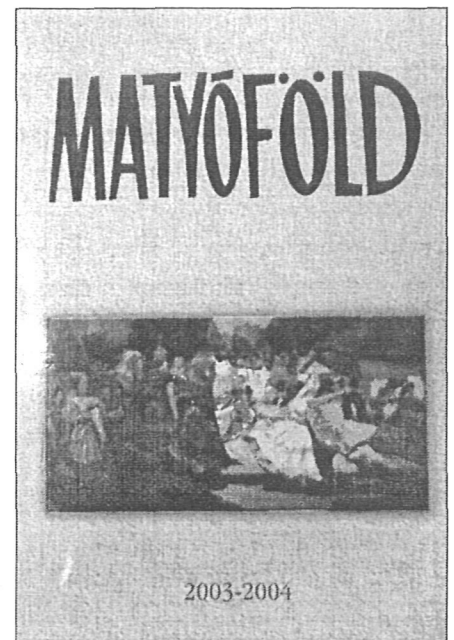
Dala József gimnáziumi tanár, a Matyó Múzeum akkori igazgatója, valamint Kiss Gyula író-költő, drámaíró indították útjára. Jelenleg egy öttagú bizottság szerkeszti, melynek tagjai: Pap János, Papp Péter, Répászky Zoltán, Szabó Gergely és Szlovák Sándor.

A kiadvány hagyományosan három fő szerkezeti részre tagozódik. A Tanulmány, Cikk című fejezetben a Matyóföldhöz kötődő szakmai és tudományos írások kapnak helyet. A Táj és Ember részben a néprajzi alkotásokat találhatjuk meg. A Szépírás fejezet pedig a verseket, novellákat, grafikákat gyűjti csokorba. Ezekon kívül minden számban megtalálhatóak a könyvszemlék, képzőművészeti alkotások fotói és a matyóföldi kulturális élet hírei is.

A periodika szerzőinek és szerkesztőinek célja, hogy az alkotásaik-

kal olyan „ajándékot” adjanak az itt élőknek, mellyel elméjük gazdagodik, méltóságuk tökéletesedik és segíti őket mindennapi életükben.

Szabó Gergely
szerkesztő

Ózdi Kristály évforduló

1996 tavaszán indult útjára az irodalmi – kulturális folyóirat, az Ózdi Kristály, amely a szépirodalom népszerűsítését, a helyi művészeti élet bemutatását, szervezését, propagálását határozta meg tevékenysége céljával. A lapot bízást nevezhetjük megyei, sőt regionális kiadványnak is hatóköre, illetve a benne publikáló szerzők illetősége, olvasottsága alapján, bár a „helyieken” túl az ország más területein élők írásait is gyakorta közreadja. Az évforduló alkalmából megjelent jubileumi szám írásai kiemelik a hagyományok és a múlt iránti tiszteletet, és a szerzőknek azt a törekvését, hogy a régióban élők mindennapjait, örömeit, gondjait, céljait megszólaltassák.

Az alkotógárda tagjai fiatalok és idősebbek, költők, írók és képzőművészek. Közös bennük az irodalom szeretete, amelynek népszerűsítését mindannyian szívügyüknek tekintik.

A kör tevékenységét hűen tükrözik az Ózdi Kristály lapszámái. Van miről számot adni, hiszen az antológiák megjelentetésétől kezdve a költészet napi rendezvények létrehozásán át irodalmi pályázatok, országos találkozók szervezéséig széles a skála. Sok – sok vers, olykor prózai írások olvashatók, illetve rajzok, festmények, művészi fotók láthatók a lapban. Olyan szellemi pezsgés tükröképei, amelyek nemcsak helyi értékeket képviselnek, hanem szélesebb körben is jelentősek a kultúra iránt fogékonyak számára.

Az Ózdi Kristály főszerkesztője Balobásné Bodnár Katalin Gizella maga is költő, verseskötete a közelmúltban jelent meg. Munkáját sokan segítik, mint például Kerékgyártó Mihály író, publicista, szerkesztőhelyettes, valamint a lap többi munkatársai. A támogatók közt elsősorban az Ózdi Polgármesteri Hivatalt, a Városi Könyvtartat, a Bíró Family Kft. nyomdaüzemét és az ózdi Viktória Könyvesboltot kell megemlíteni.

Sokat tesz az értékek közvetítéséért az ózdi Városi Televízió Irodalmi percek című műsora is, mely az elmúlt évben 43 adás 460 percében 35 amatőr költőt, írókat mutatott be. Ózdiakat, putnokiakat, barcikaiakat, szerencsieket és másokat.

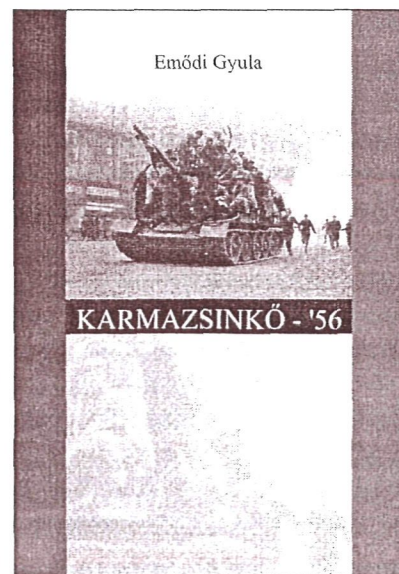
Az Ózdi Kristály születésnapján további sikereket, sok értékes lapszámot kívánunk – az olvasók örömeire és a kulturális értékek gyarapodására.

Székelyné
Forintos Judit

Megjelent...

Emődi Gyulának, a több kötetes miskolci szerzőnek két újabb könyve jelent meg a Könyvhéten: a Karmazsinkő – '56 és Száguld velem az idő című verseskötetek. Az előbbi az 1956-os magyar forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából született, az utóbbiban összegyűjtött költemények a mindennapi élet témáit, a hétköznapi eseményeket, embereket idézik. Valamennyit áthatja írójuk felelősségérzete és vonzódása az egyszerű emberek iránt. Ezúttal is, mint más műveiben, megszólal a versekben a lokálpatrióta gondolkodó és humánus ember.

ÓZDI KRISTÁLY

ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS ÍRÓK ORSZÁGOS SZÖVETSEGÉNEK ÓZDI REGIONÁLIS CSOPORTJA
ÓZDI, 2006 X. évf. I. sz.

EZT IS MEGÉRTÜK...

... mármint azt, hogy az ÓZDI KRISTÁLY a 10. születésnapjához érkeztet.
Lapunk első száma 1996. tavaszán látta meg a napvilágot. Optimisták voltunk s bíztunk abban, hogy még követi a többi de azt azért legmerészebb álmainkban sem gondoltuk, hogy még tízedik évfolyama is lesz. És telt! Szerzőink alkotó kedve – honorárium nélkül is – lehetővé tette, hogy mináig voltunk közölnünk, sőt sok esetben a hőség zavara okozott és okoz gondolat a szerkesztés folyamán.

Az ünnep hevében azért azt is el kell árulnunk, hogy voltak olyan időszakok, amikor anyagok hiányában kétségessé vált a lap megjelenése, de végül is mindig jött egy kis segítség. Támogatóinknak ezúttal is szeretnénk köszönetet mondani AZ ALKOTÓ KÉPZŐMŰVÉSZEK ÉS ÍRÓK ORSZÁGOS SZÖVETSEGE ÓZDI REGIONÁLIS CSOPORTJA NEVÉBEN: az Ózdi Polgármesteri Hivatalnak, az Ózdi Városi Könyvtárnak, a Viktória Könyvesbolt vezetőjének, az Irodalmi Kút tagjainak, továbbá a budapesti BÍRÓ Family Kft. nyomdaüzemének, személy szerint Bíró Endre ügyvezető igazgatónak.

Örömmel szolgál az is, hogy szerény kis kiadványunkat az Ózdi Kristályt nem csak szűkebb hazánkban, hanem már az ország számos helyén is megismerték. Ezt a visszajelzések igazolják.

Végül mit kívánhatnánk a születésnapon? Merjünk merészek lenni! Azt, hogy az Ózdi Kristály-nak legyen majd huszadik évfolyama is.

Az Ózdi Kristály mostani és leendő olvasóit is szeretettel köszöntjük.

*Balobásné Bodnár Katalin
főszerkesztő*

*Kerékgyártó Mihály
szerkesztő helyettes*

HÁZHOZ MEGY A KÖNYV

A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár új szolgáltatása

Ha egészségi állapota akadályozza abban, hogy a helyszínen kérjen olvasnivalót, könyvtárunk „új” lehetőséget kínál Önnek. Az olvasnivalót és az egyéb könyvtári szolgáltatásokat **díjmentesen házhoz szállítjuk.**

Az új szolgáltatás célja, hogy biztosítsuk a könyvtárhasználat lehetőségét azok számára is, akik nem tudják személyesen felkeresni intézményünket.

A házi könyvtári ellátást bárki igényelheti, aki betegsége, mozgás-, látás- vagy halláskorlátozottsága miatt nem, vagy csak nehezen tudná felkeresni könyvtárunkat.

Mit kínálunk Önnek?

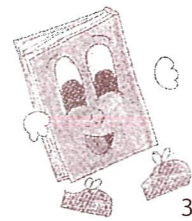
Igénybe veheti a könyvtár valamennyi szolgáltatását, amelyeket a helyszínen nyújtunk látogatóink számára.

Szolgáltatásaink:

Könyvkölcsönzés • Hangoskönyv kölcsönzés • Folyóirat-kölcsönzés • Zenehallgatás, CD, DVD kölcsönzés • Videó kölcsönzés • Könyvtárközi kölcsönzés • Ajánló jegyzékek összeállítása • Témakutatás • Nyelvtanulási lehetőségek

Meglátogathat minket személyesen is!

Amennyiben személyesen – s nem közvetítő útján – szeretné könyvtárunkat felkeresni, ezt is megteheti. Mozgáskorlátozott, tolokocsis olvasóink rámpán keresztül juthatnak be a könyvtárba. Az emeleti részlegek liften érhetők el. Amennyiben igénybe kívánja venni új szolgáltatásunkat, jelezze munkatársunknál!

Várja jelentkezését: Zsova Márta,
az 503-120-as telefonon,
a 06/20-229-28-63-as mobilszámon,
a zsova@rfmllib.hu e-mail címen,
levélben vagy személyesen a
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtárban
3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11. szám alatt.

Hogyan veheti igénybe szolgáltatásainkat?

A szolgáltatások igénybevételéhez olvasójegy szükséges.

A szolgáltatást igénylők ingyenesen kölcsönözhetnek könyvet, hangoskönyvet

(egy alkalommal 6 db-ot 4 hétre),

zenei CD-t, DVD-t, hangkazettát, videót

(egy alkalommal 2 db-ot 1 hétre).

A szolgáltatást személyes megbízotton keresztül, vagy telefonon, e-mailen megrendelve könyvtári házhozszállítással vehetik igénybe.

**KÉRJEN, KÉRDEZZEN,
BESZÉLGESSEN VELÜNK!
MINDEN INGYENES!**

Elérhetőségeink, nyitva tartás:
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.
Tel.: 46/412-011, 46/503-128 • Fax: 46/340-448
e-mail: rakoczi@rfmllib.hu • www.rfmllib.hu

Nyitva tartás:

Hétfő: 12-16
Kedd-péntek: 10-18.30
Szombat: 10-16 óráig

**KELLEMESEN ÉS HASZNOS IDŐTÖLTÉST KÍVÁNUNK
MINDEN KEDVES OLVASÓNKNAK!**

**II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár
3530 Miskolc, Görgey Artúr u. 11.**

Internet-tanfolyam

Könyvtárunk, a II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2002 júniusától szervez Internet-tanfolyamokat heti 20 órában, alapszintű számítógépes ismeretek elsajátításához.

Tanfolyamainkon bármilyen korosztály részt vehet, de óráink leginkább a nyugdíjas látogatóink körében népszerűek. A foglalkozásokat havi rendszerességgel tartjuk, a tananyag elsajátításához jegyzetet biztosítunk. 2002 óta több mint ötszáz fő vett részt képzéseinken.

Az oktatást kisebb létszámú csoportfoglalkozások keretében – 10-14 fő – tartjuk. Azoknak a résztvevőinknek, akiknek otthonában nem érhető el az Internet, intézményünk számítógépein tudjuk biztosítani a további gyakorlás lehetőségét.

A folyamatos érdeklődésre való tekintettel ősszel ismét indítjuk az ingyenes NAGYINET tanfolyamunkat is, kimondottan a nyugdíjas korosztály számára. Reméljük, előadásaink továbbra is jó hangulatban fognak folytatódni, és résztvevőink elégedetten távoznak könyvtárunkból.

Szeretettel várjuk Önt is, ismerkedjen meg az Internettel!

JK

Az Ünnepi Könyvhét vendégei Borsod-Abaúj-Zemplén megyében

Anga Mária
Balázs István
Békés Pál
Benedek Mihály,
Bihari Sándor
Binderné Palocsay Erzsébet
Bosnyák Viktória
Cs. Varga István
Csapó János
Cseh Károly
Csikai Sándor
Csongrádi Kata
Dr. Gál József
Endrei Judit
Fábián Éva
Faragó Laura
Fecske Csaba
Ferdinandy György
Filip Gabriella
Hadobás Pál
Hadobás Sándor
Hajdu Imre
Horváth Mária
Jakab Mária
Jenei László

Káló Zoltánné
Kércsi Tibor
Kornis Mihály
Kovács Béla
Lengyel László
Levente Péter
Ludvig József
Lukács Sándor
Matisz Miklós
Nemere István
Nógrádi Gábor
Ötvös Éva
Rónavölgyi Endréne
Schäffer Erzsébet
Serfőző Simon
Sohonyai Edit
Szegedi Dezső
Tornai Mari
„Túl az Óperencián” Egyesület
Uray Attiláné
Venyigéné Makrányi Margit
Veres Miklós
Világjáró Meseszínpad
Zs. Papp Ferenc
Zsíros Sándor

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár 2006. évi Ünnepi Könyvheti kiadványa

Szerkesztette: Környey Lászlóné dr.

Kézirat előkészítés: Varga Zoltán

Technikai szerkesztő: Borkúti László

Nyomdai előkészítés: Garay György

A kiadvány megjelenését a Miskolc Megyei Jogú Város Kulturális Mecénás Alapja támogatta

Felelős kiadó: Venyigéné Makrányi Margit a megyei könyvtár igazgatója

Készült a Maxima Cs-A Kft. nyomdaüzemében

Felelős vezető: Kundráth Csilla

Megjelent 500 példányban